

BISERICA și ȘCOLA.

Foiă bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 10 cor. — pe 1/2 an 5 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 6 cor.; până la 200 cuvinte
8 cor.; și mai sus 10 cor. v. a.

Correspondențele să se adreseze Redacțiunii

„BISERICA și ȘCOLA.“

Ear banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD

Carierele.

I.

În numărul trecut al ziarului nostru ne-am ocupat la acest loc de importanța chestiei a creșterii tinerețelor vlăstare ale neamului nostru în vederea binelui neamului și în vederea binelui individual.

Ca un principiu fundamental am accentuat necesitatea indispensabilă a învățământului, necesitatea școlii, în vederea pregătirii pentru ori-ce carieră, necesitatea de cunoștințe speciale în ori-ce branșă, pentru care un tânăr s'ar devota.

O pregătire deosebită, o înarmare cu aparatele științei, o pricepere întru mănuierea elementelor pe cari progresul și știința le-au pus îndemâna omenirii, pentru folosul practic, trebuie să fie apanagiul tuturor acelor, cari intră în ogorul vieții și vor să și-l facă producător și vor să devină capabili de-a susține concurența în lupta vieții.

Pornind dela acest principiu fundamental, al inextorabilei necesități a studierii, culturii specialiste pentru diversele cariere, ne-am ocupat în general de direcțiunile în cari vor avea să se îndrepteze silințele noastre, în vederea pregătirii urmașilor noștri, a generației neamului nostru ce începe a se ridica.

Din neajunsurile de azi, înțelegem ce e de făcut ca să nu suferim mâne de aceleași plăgi. Am insistat deci, că îmbrățișarea carierelor de agromonie, industrie și comerț, este în întâiul rînd o necesitate imperioasă pentru noi.

Este imperioasă necesitate aceasta, pentru a câștiga neamului nostru un adevărat strat puternic, un strat de forțe productive, cari azi ne lipsesc, un gros de clasă socială, a cărei întemeiere și întărire incalculabile foloase ar aduce neamului nostru sărac și asuprit.

Armat cu cuceririle științei, cu competență și cunoștințe speciale învățînd comerțul, storcînd pământului daruri bogate, producînd material de necesitate necondiționată, dai naștere, prin creșterea a numă-

roase elemente în acest sens, puternicei clase independente de ori-ce înjuriere, de ori-ce împrejurări, de ori-ce presiuni și considerațiuni, se naște clasa care trăiește prin forțele sale productive, se crează situația omului independent, a omului care nimic nu datorează decât muncii, și hărniciei sale. Ear în această fericită stare de independență personală, avîntul inimii, aspirațiile, voința, se vor putea manifesta în toate împrejurările, cu forță elementară; căci munca biruște, parvenitismul, prin forța sa proprie, munca se impune prin superioritatea sa, asigurînd atît personalității cît și clasei și neamului, cea mai ireductibilă și permanentă forță de manifestare, expansiune și de progres.

Acolo vei găsi tăria de caracter, curajul în ori-ce luptă, unde vei găsi încredere în forțele proprii, ear încredere în forțele proprii în mod indiscutabil vei găsi acolo, unde baza existenței e munca și hărnicia proprie, cari asigură viața.

Se va obiecționa, că muncă și hărnicie se recere pentru o viață cinstită în ori ce carieră.

E adevărat, foarte adevărat; nimeni nu o contestă această. Dar pe cînd din carierele intelectuale se promonează bunul mers de ordine generală în înțeles foarte restrîns, mai mult de ordine morală, pe cînd ori-ce întocmire de această categorie este un lucru ce presintă o situație fluctuantă în definitiv, pe cînd carierele intelectuale represintă din punct de vedere material pe consumatori, — carierele de comerț, agricultură și industrie, represintă producțiunea; ear producțiunea e bogăția, e tăria, ea e condițiunea existenței, e forță materială, care la rîndul său pe umerii săi ridică puterea morală.

În condițiunile grele în cari ne găsim astăzi noi Romanii, cînd pe terenul consumațiunii foarte puțin loc ne-a rămas în țeara aceasta, gîndul tuturor acelor cari își iubesc legea și neamul, a acelor cari poarta grija soartei odraslelor lor, să fie pregătirea acelor nu pentru o viață — ușoară de mizerie, ci pentru grea dar rodnică muncă. Numai pe această cale ne vom

pută întări. Puterile să le încordăm deci pentru a cuceri ce ne lipsește — și atunci basă vom pune unui mândru viitor.

La muncă inteligentă și productivă! — în lături cu gânduri de procopseală ușoară, căci munca de paradă, fără temeiu și fără rost, îndreptarea elementelor tinere spre „domnie“ represintă o putreziciune, însemnează crearea de balast, acolo unde se cere motor.

Cu toată puterea deci, la carierele de a produce!

C u v ê n t.

„Miluește-me, Doamne, fiul lui David“ (Matei 15. 22.)

Ast-fel, fraților creștini, este strigătul unui suflet pătruns de păcate și care se îndreaptă Atotputernicului, în bunătatea căruia nădăjduște a găsi ușurare; acesta a fost altădată suspinul și rugăciunea unei femei chananeance, care voia să capete de la fiul lui David însănătoșarea fiicei sale. Incredzătoare în puterea și bunătatea ce avea pentru nenorociți, ea nu găsește alt mijloc mai potrivit, de cât a-și arăta durerea și a-și povesti nenorocirea sa; și acesta este încă un model de rugăciune, ce sfinta noastră biserică ne arată azi ca pildă, spre a ne însufleți și a ne învăța cum să ne rugăm și cum să îndeplinim această datorie, cea mai de căpetenie a pietății creștine. Căci rugăciunea este inherentă omului, și este mângăerea Sa.

Dacă lumea, în mijlocul căreia trăim, nu este de cât o ispitire neîntreruptă, dacă toate stările în care ne găsim, tot ce ne înconjoară, nu pare a fi de cât spre a ne slăbi și amăgi; dacă bogățiile ne strică și ne turbură, științele ne îngâmă, neștiința ne scârbește, plăcerile ne amăgesc, repaosul ne moleșește, munca ne obesește, cu un cuvânt tot ce este în noi și împrejurul nostru nu este de cât o nouă primejdie pentru noi, în o ast-fel de stare Dumnezeu! Ce nădejde de mântuire mai poate rămânea încă omului? Dacă el în o ast-fel de stare nu-și exprimă rugăciunile sale către tronul milostivirii tale? Rugăciunea este balsamul mângăetor al omului în toate împrejurările sale. Ea s'a născut odată cu omenirea și s'a făcut întrebuintare de ea nu numai de creștini, ci și de lumea păgână din cea mai adincă vechime, rugăciunea a fost, este și trebuie să fie nedeslipită pe om și S ta noastră biserică propune cu deosebire sufletului nostru rugăciunea, ca mijloc de edificare și înălțare morală și de mângăere în restriștile de care adesea sîntem cuprinși în curgerea acestei vieți. Creștinul este prin urmare un om de rugăciune, căci obirșia sa, starea sa, natura sa, trebuințele sale, liniștea sa, toate îl înștiintează că el trebuie să se roage și creștinul, care nu se roagă, se micșorează și este mai rău de cât un necredincios. Eată pentru-ce, fraților, vin astă-zi a Vă vorbi despre rugăciune,

căutând a Vă arăta puterea și folosul rugăciunii și chipul cum trebuie făcută rugăciunea.

I.

Să vedem mai întâi ce este rugăciunea? Pentru ca să răspundem la această întrebare să aruncăm o privire lăuntrică asupra stării noastre sufletești din această viață. În adevăr omul este o ființă forte marginală în cunoștințele, în simțemintele și în lucrările sale; nu poate ști mai dinainte cum va fi ziua de mâne și nici cum îi vor merge treburile în ziua, în care el din somn s'a trezit sănătos. O bună plăcere trupească, o liniște sufletească, par firește a' l face să creadă că va fi fericit pentru acea zi; însă această stare plăcută este tot așa de trecătoare și schimbăcioasă ca și seninătatea cerului, acum limpede și încântătoare, acum întunecată și posomorită și de aici se naște simțământul nestatorniciei în sine și nădejdea în ajutorul unei ființe mai înalte, mai atotputernice, sub a căreia conducere și protecțiune se pot duce la sfirșitul dorit nasuințele sale materiale și morale. Și tocmai aici este punctul de plecare și izvorul trebuinței rugăciunii pentru toți oamenii fără deosebire. Acum acestea știute, eată definiția ce o dă sfinta noastră biserică rugăciunii: Rugăciunea este înălțarea ochilor minții și ai inimii omului la Dzeu, ea este semnul văzut al apropierii omului de Dzeu, al făpturii de făcătorul său; ea este lucrarea care deșteaptă în om simțul firii sale, ca mai înainte de a face ori-ce pas, atrăgându-și mintea de la ori-ce alte griji lumești, să se pună pentru câte-va momente în apropiere cu ființa prea înaltă, Dumnezeu, cerându-i sprijinul și ajutorul său cel atotputernic. Rugăciunea este pârghia, care întreține neconținut sufletul în relațiune cu Dzeu și îl ferește de a luneca în volbura periculoasă a ocupațiunilor pămîntești, ea este roua care ne îndulcește viața, ce adesea în această lume nestatornică devine foarte amară. Rugăciunea este liman pentru cei învăluiți de vifor, toiag pentru cei osteniți, comoară pentru cei săraci, adăpost pentru cei bogați, ajutor și apărarea împotriva boalelor, de aceia și Mântuitorul dice: „Neincetat Vă rugați.“

În această viață noi toți năsuim la fericire, dar oare o posedă cineva? Sîntem oare mulțumiți cu starea în care ne aflăm? Fără indoială cu nu! Căci nu numai fericirea e menirea noastră aici pe pămînt și aceasta pentru-că nu toți deopotrivă pot s'o aibă și apoi chiar cei ce o au într'un chip oare-care nu sunt mulțumiți cu ea, căci așa e omul, nesăturat în năsuințe. Un singur lucru pote fi pentru toți de o potrivă și anume virtutea. Numai faptele virtuozose liniștesc și îndulcesc de o potrivă cugetul tuturor și într'un chip egal înalță, cultivă și înobilează caracterele oamenilor.

Tocmai aici e și menirea de căpetenie a rugăciunii, căci nici o faptă virtuoză nu poate avea loc fără rugăciune. Rugăciunea este dar, cauza producătoare a faptelor virtuozose și prin urmare în al doilea

plan și a fericirii omenești. Ea este prelucrarea virtuților și chiar o însăși virtute, cea mai veche fică a cerului, cu care ziditorul a miluit pe Adam punându-l pe pământ. Cea întâi îngrijire a lui Cain și Abel a fost rugăciunea însoțită de jertfă. Rugăciunea este acea hrană a sufletului, fără de care el nu poate ființa, căci omul perzând ori-ce mângăere în sine, dacă în greutățile și nenorocirile ce le întâmpină în această lume ar fi lipsit și de puternicul sprijin moral al rugăciunii în desnădejdea sa ca tinăr s'ar arunca în patimi ucigătoare de suflet, sau ca bătrîn și-ar ridica viața înainte de termen. Dar nu! avem mijlocul de a ne alina suferințele și a ne mângăia restriștile, căci Dzeu zice: „Chiama-mă în ziua necazului tău și te voi asculta“ (Ps. 49. 15.) Numai prin rugăciune ne putem apropia de Dzeu și numai prin ea îi putem descoperi simțămintele noastre, dorințele și durerile noastre și numai ea mângăe și ușurează sufletul necăjit, căci dacă cei necăjiți capetă oare-care alinare, jeluindu-se de nenorocirile lor altor oameni, apoi cu cât mai mult vor afla mângăere și alinare când se vor ruga lui Dzeu, care iubește pe cel ce se roagă și se pleacă la rugăciunea lui. „Veniți la mine toți cei osteniți și dosădiți și eu vă voi odihni“ zice Dl (Mat. 11. 28.) Numai în dulcile momente ale rugăciunii uităm lumea cu relele din ea și ne alipim cu inima de făcătorul nostru și ea este sufletul milostivirii, pe care este întemeiată totă mântuirea oamenilor și este atât de plăcută înaintea lui Dzeu, în cât nu numai că ne poate răscumpăra pe noi de păcatele ce apasă sufletul nostru în această viață, ci și pe cele ale răposaiilor ce au trecut din această viață încărcăți de păcate.

Vedeți dar, fraților, de ce folos mare pentru noi este rugăciunea, căci ea ne îndreaptă greșalele, ne întărește slăbăciunile, ne ușurează boalele, ne îndulcește viața, ne scapă de întristare, ne deschide porțile fericirii și celor morți ușile temniții spre izbăvirea lor, într'un cuvînt e balsamul vindecător, care liniștește ori-ce durere; deci în ori-ce împrejurare să strigăm prea bunului nostru făcător: Fie, Doamne, mila ta spre noi, după măsura nădejzii noastre întru tine, încununează-ne cu milă și cu îndurări în toate zilele vieții noastre și să ne învrednicești a fi nedeslipiți de rugăciunea cuvenită ție în tot locul și în tot ceasul. Dar, fraților creștini, pe cât e de nemărginit folosul rugăciunii, pe atât e fără asemănare puterea ei mântuitoare, va fi de ajuns cred să ve arăt numai câte-va exemple din nenumăratele, ce găsim în S-ta Scriptură. Asl-fel: Prin puterea rugăciunii Noe intră și ese din potop, Moise a scos apă din piatră, Ezechia scapă Ierusalimul de boală, Ninivitenii s'au mântuit de peire, Daniil a astupat gura leilor, apoi orbii, schiopii și leproșii din evanghelie prin rugăciune au luat vindecare. Proorocul Ilie prin rugăciune a încuiat și descuiat cerul și a înviat pe fiul văduvei din Sarepta Sidonului. Chiar Mântuitorul Cristos s'a rugat părintelui său cereșc ingenuchind

cu durere la mormîntul lui Lazar și l-a înviat din morți. Rugăciunea este arma cea mai tare, vistierie care nici odată nu se deșartă, bogăție nesecată, rădăcina și isvorul tuturor bunătăților, mai puternică de cât ori ce putere. Ceea ce nu se poate face nici prin bogăție, nici prin mărire, nici prin înțelepciune, se poate face și încă foarte ușor prin rugăciune, ea face din păcătos ales al lui Dzeu, din slab cel mai puternic, din pierdut în păcate fiul iubit, din noapte întunecată a necunoștinței, albastru plăcut al cunoștinței adevărului. Deci cunoscînd puterea și foloasele rugăciunii, oare să mai fie nevoie de îndemnare, ca înainte de ori-ce faptă a noastră să facem rugăciune? Cred că nu! Și cu atât mai mult cu cât știm că rugăciunea este înăscută în însăși firea noastră, ceia-ce trebuie să cunoaștem însă este chipul cum să facem rugăciunea adică cum să ne prezentăm înaintea făcătorului nostru și pentru a ve arăta aceasta, este nevoie de deosebita Dv. luare aminte.

Fraților Creștini! Două adevăruri mai de căpetenie și fundamentale avem în religiunea noastră: Nu ne putem mântui de cât prin ajutorul harului lui Dzeu și nu putem dobândi acest har de cât prin rugăciune. Și fiind-că harul este o nevoie, rugăciunea este o datorie, care aduce harul asupra noastră. Ceea-ce face ca harul lui Dzeu să vie sau nu în ajutorul mântuirii noastre, este chipul cum ne prezentăm înaintea mai-marelui nostru, înaintea lui Dzeu și cum facem rugăciunea. Dacă aici când voim a ne prezenta înaintea unui mai mare al nostru ne pregătim, curățindu-ne hainele și punându-ne în minte ce și cum să-i vorbim și că știm că dela chipul cum ne vom prezenta și cum li vom vorbi va atirna izbânda noastră de a ni se îndeplini sau nu cererea; apoi cu cât mai mult trebuie să fim cu băgare de seamă când voim să ne prezentăm făcătorului nostru, deci trebuie ca rugăciunea noastră să fie însoțită de evlavie și umilință, să ne pregătim inimile de mai înainte cu frică și cu cutremur, amintindu-ne că ne rugăm celui blând și drept judecător, dar și aspru pedepsitor, Dzeu, alt-fel însuși celui ce se roagă, rugăciunea i-se va întoarce spre păcat. Să ne rugăm cu curăție sufletească, cu inimă înfrântă și smerită, căci cine se închină lui Dzeu trebuie să i-se închine cu spiritul și cu adevărul, departe de grijile acestei lumi și fără răntate asupra semenilor noștri, ci iertându-ne și privindu ne unii pe alții ca pe niște frați, concetățeni ai Ierusalimului celui de sus unde vom petrece pentru vecinicie în sinul lui Dzeu, după cum ne-a făgăduit Mântuitorul Cristos. Rugăciunea să pornească din inimă și pe cât se poate curățită de păcat, căci păcătosul nepocăit nu are dreptul la binefacerile lui Dzeu, să fie umilită și cu frică, căci cum să nu fie frică când îndrăznește țărina și cenușa să vorbească lui Dzeu, începutul începuturilor și apoi știm că Dzeu mândrilor le stă împotriva și numai celor umiliti trimite harurile sale, să fie făcută cu încredere în bunătatea lui Dzeu, care numai singur știe de ce

avem trebuință și că el un părinte prea bun, va îndeplini cererile noastre cele bune și mântuitoare și nu ne va da nici odată piatră în loc de pâine, nici șarpe în loc de pește, să fim cu răbdare și să stăruim în rugăciune, ear mai presus de toate să fim adinc pătrunși de adevărul cuvintelor ce pronunțăm în prezența Dzeului celui tare și viu. Să ne rugăm cu curăția Anei, ale careia buze se mișcau, ear glasul nu i-se auzea (I Impăr. 1. 13.) Să îmblânzim pe Dzeu prin jertfa rugăciunii isvorite din adincul inimii noastre și ori-ce am cere ni se va da nouă. O ast-fel de rugăciune a deschis lui Paul și Sila în miezul nopții ușile temniții și i-a descărcat de lanturi. O rugăciune făcută în ast-fel de condițiuni face minuni asupra celui ce o săvirsește. Să nu încetăm deci un moment de a ne închina și a face rugăciuni în tot locul și timpul, dar mai cu deosebire în zilele sfinte, în locașurile sfințite, pentru acest scop, unde să ne adunăm toți, tineri și bătrâni, bărbați și femei, într'un mod frățesc toți credincioșii cu o inimă și cu un gând să cerem mila cerului pentru binele și liniștea noastră a tuturor căci, după cum zice S-ta Scriptură: „Rugăciunea ce se face din porțea multora are multă putere și numai susținând greutatea unuia aitiua vom plini legea lui Cristos.“ (Iacob 5. 16 Galat. 6. 2.) Și apoi rugându-ne să și lucrăm, să lucrăm binele, căci rugăciunea unită cu faptele bune străbate cerul și face pe Dzeu milostiv. Și să ne rugăm încă să nu ne dea ceva rău sau vătămător, chiar de noi am cere în neștiința și nepricerea noastră, ci inspirați în frica lui Dzeu să strigăm ca Moise: Vai mie, Doamne, ticălosul muritor, ale căruia zile ca umbra trec și statul meu ca o nimică înaintea ta! fie-ți milă de mine, Doamne, cel ce vorbesc către tine, uită-te la fiul tău și eartă pe robul să-ți vârs înaintea-ți rugăciunea mea. Căci tu ești judecătorul, ear eu osânditul, tu lumina, ear eu întunerecul și tu ai zis: „In locul unde veți chema numele meu, voi veni la voi și vă voi binecuvânta.“

Deci acum, fraților, pătrunși de strălucitele roade ale rugăciunii, cu toții cu o inimă și cu un gând să ridicăm ochii minții noastre către bunul Dzeu, încrezatori în nemăsurata lui milă și îndurare să strigăm din adincul sufletului nostru: Stăpâne Atoțitoarele, care ai luminat ziua cu lumină de soare și noaptea o ai strălucit cu raze de foc, plâsmuind totul din nimica numai cu cuvântul tău cel Sfințit, ascultă rugăciunea noastră și a tot poporului tău, trimite mulțimea milii și a îndurărilor tale peste moștenirea ta. Ocroște-ne pe noi cu sfinții tăi ingeri, într'armează-ne pe noi cu armele dreptății tale, îngrădește-ne cu adevărul tău și ne păzește cu puterea Ta. Trimite harul și puterea Ta din înălțime și ne dăruiește minte deșteaptă, cuget curat, inimă trează, păzindu-ne de întunecatul somn al păcatului, ca ne pedepsiți să stăm înaintea tronului Tău cel ceresc și fapte bine primite să aducem înaintea Ta. Inima și mintea ni-se întunecă de cugetările și dorințele cele

deșarte, dar' Tu, stăpâne, luminează-ne mintea și cugetul și ne adoarme gândurile cele pământești și trupești, ca viețuind într'u rugăciune să ne întărim în poruncile Tale. Povățuește-ne la adevărul tău ca să putem face voia Ta cea sfântă. Nu știm a lucra nici a ne ruga, povățuește-ne cu Duhul Tău cel sfințit, Tu numai poți a ne milui și a ne mântui D-zeul nostru, deci ție ne rugăm, la picioarele Tale cădem plini de nădejde. Apără-ne de tot răul, de toată boala și nevoia și de tot vicleanul vrăjmaș. Dăruiește-ne, Doamne, lumină, sfințire, sănătate, fericire, bunătățile tale pământești și cele cerești. Primește această mică a noastră rugăciune de acum, precum ai primit cei doi fileri ai vâduvei, căci Ție unuia am greșit, dar' numai ție unuia ne și închinăm și cu umilită dragoste ca o jertfă curată rugăciune ție aducem acum și în vecii vecilor. Amin.

Gerge de Iași.

Predică,

pentru Duminica a VIII-a după Rusalii.

„Și au mâncat toți și s'au săturat; și au luat rămășițe de sfărîmături douăsprezece coșuri pline.“ (Matei XIV. 20.)

Iubiți Creștini!

Bucură-te pustia Iordanului, care erai până acum surdă și mută, astăzi ești vie și ca prefăcută în adevărat locaș dzeesc! Cristos Preotul cel Mare, umlut'a cu glasul său toate văile și adâncurile tale; răsunaț'a pustia cea însătă și s'a umplut de graiul cel a tot sfânt; fiarele s'au ascuns, paserile au încetat a mai cânta și numai resunetul cel străbătător de inimi s'aude resunând și săturând văile și câmpiile Palestinei. O! tu pustie însătă, aflat'ai și tu pe hrănitorul tău! Aflat'ai despre cel ce cu atâta drag a scris prorocul Isaia și deosebit ție: „Să se veselească pustia cea insetată, să se bucure pustia și să înflorească ca crinul“ (XXXV. 1.) Dar cu tine se bucură și poporul jidovesc, cel însătă, care ca la cinci mii de oameni, afară de mueri și de copii, alergară cu un singur dor, cu dorul de săturare sufletească și găsiră pe hrănitorul lor cel adevărat.

O zi întreagă ascultară cuvintele lui Iisus, fără ca cineva să-l părăsească; se face seară, poporul nu mâncase încă nimic, dar nime nu cărtește, nici unul nu se supără pe învățătorul cel Mare, căci deși nu mâncaseră nimic, însă totuși saturați erau, căci sufletește se satură numai cu cuvântul cel dzeesc. Apostolii însă crezură poporul obosit și flămând și roagă pe Mântuitorul să-l sloboadă să-și cumpere bucate. Iisus însă vrea să sature poporul ascultător și cu hrana trupească și zice Apostolilor să-i dea de mâncare. O! Doamne din cinci pâni și doi pești, ce aveau sârmanii Apostoli, să se sature cinci mii de oameni afară de mueri și de copii? Aceasta nu-

mai Tu ești în stare s'o faci. Și a binecuvântat Domnul acele pâni și peștii și le-a dat Apostolilor și aceștia popoarelor. „Și au mâncat toți și s'au săturat; și au luat rămășițe de sfărîmături douăsprezece coșuri pline.“ Adevărată minune! A se sătura atâta popor și a mai rămănea încă douăsprezece coșuri pline, câtă e puterea Ta Iisuse, o, cât e Darul Tău Cristoase! S'au săturat toți și totuși vedem o prisoință atât de mare încât Apostolii mai umplură douăsprezece coșuri. Priviți fraților creștini minunea de azi, model de economie, de cumpăt bun și cruțare fără seamăn!

Ce fericit sunt și eu astăzi fiilor; îndemnat de această minune să scot din coșul cu sfărîmăturile nutremântului evangelic, ce ca un Apostol alui Cristos le am adunat, că la vremea sa și eu să vă satur sufleteste, pe voi „poporul meu,“ (Psalm. XLIX. 7.)

Ne aflăm iubiților în timpul secerii, ba și mai mult, când rodul muncii noastre de un an de zile îl vedem adunat în ariile noastre, clădit în stoguri frumoase, acum când atât bogatul cât și săracul se bucură fiecare amăsurat muncii și cumpătului său, acuma când jitnițele bogatilor stau numai să se umple, ear podișoarele săracilor să se bucure și acelea de câte-va grănuțe, acuma am datorință sfântă să vă cuvintez despre: *Cumpătul cel bun sau despre cruțare*, ca și nouă să ne prisosească din aceste roduri.

Cela ce ai săturat Doamne, pe popoare în pustie și le-ai isvorit lor apă din piatră, ear pe credincioșii mei i-ai dăruit cu seceriș bogat, învață-ne Doamne la cumpăt bun și cruțare ca și după-ce ne vom sătura și îmbrăca să ne prisosească în coșurile noastre în loc de sfărîmături, grănuțe, din cari la vreme cu lipsuri să ne putem ajuta.

„Ascultați-mă pe mine, că lucruri de cinste voi grăi, și voi scoate din buze cele drepte!“ (Pild. VIII. 6.)

* * *

Ce arătare măreață! Într'o pustie — Tatăl cu fii sei. Preotul cu ascultătorii săi! O zi întreagă ascultă predica. — Preotul nu se ostenește, fii nu sunt oboseți și flămânzi și de nu veneau Apostolii să atragă atențiunea lui Cristos asupra vremii că e târziu și poporul e flămând, nime nu întrerupea pe Iisus ca să mănânce sau să se odihnească, pentru-că Iisus îi săturose cu mâncarea duhovnicească.

Priveliște frumoasă! Par că ved cum poporul cete în cete câte 150 inși — cum spune tradiția bisericii — se așază pe iarbă fără să cârtească cineva ceva, erau toți pre deplin mulțumiți, deși li-se tinde prin Apostoli numai pâne și pește și aceea neînsemnat de puțin. Mănâncă și se satură toți și încă prisosește. În Cana înmulțește vinul, ear în pustie unde nu era aproape nici oraș nici vre-un sat

d'a se cumpăra bucate, înmulțește pânila de satură mulțimea de popor, ear Apostolii mai adună sfărîmături încă douăsprezece coșuri pline. Apostolii nu lasă nici sfărîmăturile să se prăpadă ci le adună cu sirguintă și le păstrează în coșuri, purtând fiecare dintr'ensii câte unul pentru vremea de lipsă spre a-și stămpăra foamea. Ce cumpăt bun, vrednic de urmat ne-au lăsat și nouă fraților s. Apostoli, ce icoană de cruțare vedem noi în sirguinta Apostolilor de a aduna chiar și sfărîmăturile de pâne. Cine nu înțelege, Creștinilor, că acestea sunt lăstate și păstrate de biserica noastră pentru a ne lumina noi, înțelepțindu-ne noi mai ales în aceste timpuri de grea ispită și vremuri de trai greu? Lăstate da, ca să ne deștepte simțul spre cumpăt cum și cruțare cu folos.

Această saturare deși în înțeles duhovnicesc se repeteste, în cele 12 luni ale anului în fiecare Duminecă și sârbătoare prin săvârșirea S. Liturghii, unde prin binecuvântarea și frângerea celor cinci pâni, ce să frâng și împart de mâna preotului poporului creștinesc flămând sufleteste, cari preînchipuiesc pânila Apostolilor din pustie, la cari mai adaugându-se și predica, sau Cuvântul lui Dzeu, satură deplin pe fiecare credincios și totuși prisosește ca și în pustie încât cele douăsprezece coșuri cu învățăturile evanghelicești ale Apostolilor auzite din însuș rostul dzeesc alui Iisus cuprinse în cărțile sfinte ale bisericii noastre strămoșești, rămân pline, nedeșărtate pentru timpuri și veacuri neurmăte de mintea noastră. Ca un isvor ce nu seacă nici odată, și ca o pâne ce deși se împarte dar nici odată nu se sfârșește, cum prea lămurit scrie S. Ioan gură de aur: „Cel ce să sfărîmă și nu se desparte, cel ce se mănâncă purerea și nici odată nu să sfârșește!“ Aci lucră cumpătul dzeesc care nu este altul decât Darul său.

Dar nu numai în chipul acesta ne satură pe noi hrănitorul cel mare al vieții noastre ci într'un chip și mai vădit prin înmulțirea rodurilor pământului din an în an, încununându-ne munca noastră cu roduri de tot felul spre trebuința noastră trupească, cu cari dacă vom fi cumpătați putem câștiga și fericirea cerească. Însă această răsplătire de muncă cruntă și sudori ferbinți atârnă mult și dela cumpătul nostru și pentru ca să nu ducem lipsă avem neapărată trebuință de cruțare adevărată. Acum când rodurile de e vara din Darul lui Dzeu le avem ca și în jitnițele noastre, de care nici toamna cea bogată încă nu e departe, ne vedem împresurați în belșug cu roduri de tot felul. Nime însă iubiților mei fii să nu creadă că acestea nu se pot iute și de grabă gâta prin risipa noastră. Când iubiților ne simțim că avem mai mult, atunci mai tare trebuie să ne înfrământăm dela toate; ca și omul când e mai sănătos, atunci mai bine să-și păzească sănătatea sa, punând adevărată stavilă tuturor dorințelor și poftelor noastre, cari cu deosebire atunci se ivesc mai ales, când avem de toate.

Cu cumpăt și cruțare trebuie să trăiască omul

în aceste timpuri grele; crucea fratele meu până ce ai de unde cruța, căci înzădar te vei trudi a cruța când nu mai ai nimic. Cumpătul și cruțarea, acestea susțin moșiile și averile lumii; ba până și viața și onoarea omului. „Nime să nu se încreadă în moșii și bogății că acelea n'ar avea un sfârșit, nu, pentru-că nu este lucru pe lume ce nu ar avea dușmanul său de moarte. Fierul îl mănăcă rugina; molii în chip ascuns rod hainele cele frumoase și de preț; imoralitatea oamenilor resturnată împărății și a potopit popoare și țări întregi; ear risipa, acest contrar al cruțării și dușman neîmpăcat al bogățiilor pe câte țări nu le-a ingenunchiat înaintea altoara, pe câți împărați nu i-a dejosit?”

Am cetit despre Alesandru cel Mare, că n'a fost împărat mai bun, mai treaz și mai cu minte ca el, până ce n'a fost invins pe Dariu împăratul Persilor și supuși șieși Asia. Ajungând la toate câte a poftit, simțindu-se de toate plin, s'a predat trușiei deșarte, s'a făcut bețiv și mare risipitor. Nu i-a fost destul cinstea împărătească, ci a vrut să fie și să i-se închine lui ca și unul Dzeu. Din omul cel bun; din împăratul cel cuminte se face feară și tiran, ucigând la masa sa chiar pe cei mai buni prieteni și ofițeri ai săi. Risipei mari căreia căzuse rob cel mai mare împărat al pământului, aceea i-a și curmat viața sa încă nainte de vreme, murind în vârstă frumoasă de abia 33 ani. Eată pilda noastră fraților a ne feri de risipă care e soră cu multe alte patimi și chiar păcate. Mănece iubitorilor dela poporul nostru, care peste tot luând, când să simte că are ceva și ales în vremea recoltei de vară, uită de cumpăt și cruțare. Nu ia seama la alte neamuri ce ne impresoară și s'au înălțat mult în bunăstare și cuprind din zi în zi moșiile fraților noștrii, cari numai prin cumpăt și cruțare s'au făcut moșteni peste averile multora dintre ai noștrii.

Fală proastă, ce se vede mai pretutindeni la poporul nostru, care n'o poți întimpina la alte popoare ale pământului întreg. Fără de cumpăt suntem fraților când noi de mici învățăm pe casnicii noștri la fală în îmbrăcăminte care e cea mai mare risipă și sărăcie pe capul nostru; căci judecați: În ce cumpănă stă plugul și coasa cu cămașa plină de aur, și cu toate celelalte dela cap până la picioare? Nu este iubirii mei fală proastă sau lux nebun când fii și ficele noastre au ajuns a purta încălțăminte de lac și alte câte lucruri scumpe fără de nici un preț și trăinicie pentru plugarul nostru. Voi toți o credeți aceasta de o fală, și vă simțiți azi neplăcut atinși că desvălesc aceste porniri greșite ale noastre, o țineți de fală, însă eu de cea mai mare rușine și îngropare de viu a bietului nostru popor. Vă plângeți de anii cei răi și nici decât nu cugetați că anii sunt tot așa, tot acel soare, tot acele ploii și vânturi cari au fost și pe vremea străbunilor noștri însă cu totul tot alte dorințe și poște ne-au năpădit ca un potop inecător de apă, cari de poftă credem și

le ținem ca lucruri fără de cari nu mai putem trăi; da așa sunt poștele după ce au prins rădăcini, cresc în arborele cel mare al păcatului. Au nu vedeți oameni buni că abia și cei cu cumpăt bun și cu cruțare, abia o pot mâna de pe o zi pe alta pentru-că traiul vieții s'a îngrășat pe toată linia.

Pe câte familii creștine nu le-a potopit fala ne-bună, îngropând pe mulți părinți în datorii și de aci în procese și cheltueli fără socoată, Deșteaptă-te Române! Deșteaptă-te Creștine iubite! până ce valurile altor veninuri nu te cuprind și înecă.

Cât de amar ne înșeală fala care răsare din necumpăt și cruțare. Toamna avem destul iubitorilor din darul lui D-zeu, cari coșuri pline de ar fi păzite de cumpăt și cruțare nu ne-ar aduce la starea rușinoasă ca cerșitori primăvara pe la jitițele jidovilor, rugându-i cu sacul gol în spate ca pe lângă preț duplu să ne vândă earăși grăunțele noastre lepădate toamna pe aur, mătasă, și pe câte alte nimicuri, numai ca să ne putem întrece unul pe altul în fală. Cel-ce n'a asudat vara nici decum, ride în mod batjocoritor de poporul nostru și Român și creștin ajuns la o stare de plâns. El ride pentru-că lucră cu cumpătul bun și cruțare.

Din fală se naște iubitorilor lenevirea sau trândăvia, aceste două surori de cruce și păcate de frunte; întâmplându-se le o casă cu moșie cât de mare, scot pe om pe uliță. Dar' eată că vrând nevrând trebuie să constat și pe a treia soră: lăcomia; o treime afurisită căreia poporul nostru se închină mai mult decât Treimei acelei atot sfinte. Cum ne vom scăpa de această plagă tăbărită asupra poporului nostru ca și o ceata de lăcuste?

Ascultați o judecată aspră: Părăsind Grecii din Atena virtuțile bătrânilor lor, Timon, văzând pe unii fără de lucru, le spuse că el are de gând să zidească în curtea sa și are de lipsă să taie un pom mare, deci să grăbească a se spânzura în acela. Înțelegeți pentru-ce e bun leneșul, iacomul și cel plin de fală.

Odată aude Filip tatăl lui Alexandru-cel-Mare regele Macedoniei că în țeara sa se află un om care mănâncă cât șase; întrebă deci regele: Lucră el ca șase? și răspunzându-i-se că numai ca unul, le zice necăjit: „Afară cu netrebnicul acela din țeara mea, și de se va mai ivi undeva îl voi spânzura; astfel de oameni prăpădesc țeara.” Văzut-ați iubitorilor, regele înțelept acolo alungă el lenea din țeara sa; la noi însă ne alungă ea pe noi din casele noastre.

Ce diferență între noi și străbunii noștri!

Numai cumpătul bun și cruțarea ne sunt, părinților, mamelor și fiilor cari ne scapă de rușine, de foame și de pierderea moșiei noastre. Să lăsăm la o parte fala și lenevirea și să începem a călca în urmele bătrânilor noștri cari n'au știut ce-i făloșia și lenevirea. Să cruțăm iubitorilor și în îmbrăcăminte dar' și în mâncări și ales în beuturi, căci conduși fiind de bunul cumpăt și cruțare, coșurile noastre nu se vor golă nici odată.

Luați pildă și dela Apostoli cari nici sfărîmăturile dela poporul săturat în pustie nu le-au lăsat să se prăpădească, ci cu mare sirguință adnându-le în coșuri, ne-au lăsat Cristos, prin aceasta și nonă pildă vie de urmat în viața noastră. „Ori de mâncați ori de beți, ori altceva de faceți — ne strigă apostolul — toate intru mărirea lui D-zeu să le faceți“. (I. Cor. X. 31.) Cu crutare să fim iubiților căci nu știm ce ani pot urma și ce lipsuri grele ne pot ajunge în viață.

Faraon — tâlcuind-i Iosif visul său despre anii roditori și neroditori, cu mare cumpăt s'a arătat, poruncind în anii „îndestulării“ (Facere XLI. 53.) a umplea jitițele împărătești cu bucate cât nisipul mării, pentru anii de foamete, făcând și mare crutare în anii roditori, dovedind prin aceasta cumpăt bun pentru țeara sa.

* * *

Pe vremea regelui Alfons al X-lea al regatului din Spania — Aragonia — (1252—1282) supranumit: Astronomul, înțeleptul sau filosoful, unul dintre cei mai cuminți regi, nu știa cum să pună capăt falei sau luxului celui mare ce cuprinsese țeara sa; se luase de gânduri că nu putea oprî muerile să nu poarte vestminte cusute cu aur. În sfîrșit i-a succes: A adus lege că li-se eartă acelor mueri numai, cari sunt recunoscute de *neoneste*—*fără de omenie*, și îndată a încetat acel păcat. Eu încă voi privi de azi înainte pe astfel de mueri, cari fac cu banii cranți risipă cumpărându-și aur, mătășă și alte nimicuri de fală și sărăcie a caselor lor, de mueri fără de omenie. Amin!

Jabar, 1/14 Iulie a. c.

Ioan Nicorescu,
preot gr.-or. rom.

Din cuvântările lui Natanail Ipirotul.

Necunoscut în istoria bisericească cum și în cea profană, Natanail Ipirotul a fost un modest preot predicator acum mai bine de 7—8 sute de ani, în Constantinopol.

Șase predici ale sale, pentru Duminecile din postul mare, manuscris grec în limba vulgară, au fost găsite, scuturate de praf în zilele noastre, descifrate și traduse în românește de distinsul profesor dela facultatea teologică din București, dl C. Erbiceanu. Una din acele predice presintă interesante date relative la trecutul îndepărtat al poporului românesc și al Țării-Românești, de aceea credem că presintă interes pentru cărturarii nostri. O lăsăm să urmeze aci, împreună cu adnotațiunile cu cari a fost publicată în „Biserica Ortodoxă Română“ XIV. 2:

Despre oamenii cei de demult.

Era un om oare-care în părțile Româ-

niei¹⁾, și avea un singur fiu. Și tatăl-său și mamă-sa erau bătrâni; ear' stăpânul cetății împărătești, voind a aduna armată pentru a face războiu, și nevoind a lua pe bătrân, a luat pe fiul său la războiu. Și mergând au luptat și au fost învinși de vrăjmașii lor, și pe unii i-au ucis, pe alții i-au luat sclavi, ear' pe alții i-au închis în temnițe. Așa că pe fiul acestuia l'a închis în temnița cea care nu se mai pomenește și neuitată; și nimeni nu putu să cerceteze despre acei inchiși pentru-că era poruncă împărătească ca nimeni să nu poată cercera de nimeni.

Și astfel părinții săi au auzit că și el a fost ucis în războiu, au pierdut speranța despre el, îl credeau mort și îi făceau pomeniri după obiceiul creștinilor: de trei zile, de patru-zeci de zile, de trei luni, de șase luni și de un an. Și s'a întâmplat ca pomenirea de un an să fie în ajunul bobotezei. Și i-au făcut părinții săi pomenirile cu multă sirguință, regulat, după puterea lor. Ear' anul viitor, părinții și-au adus earăși aminte de acea zi a bobotezei, și earăși au făcut liturgie și au făcut la biserică milostenie pentru fiul lor. Și pe când ei ședeau în biserică, vîd pe tiner viind în biserică și închinându-se la sfințele icoane și îmbrățișând pe părinții lui și pe vecini, îi sărută. O! minune! Și s'a făcut mare bucurie și mare veselie pentru învierea tinerului. Ear' în urmă îl întrebau unde a fost acei doi ani. Ear' el cu lacrimile în ochi le-a istorisit lor, zicînd: că împreună cu alți robiți ne-au închis în închisoarea cea uitată. Dar' în ajunul bobotezei, de întristare și de multă mizerie, am ațipit puțin, și eată vîd un tiner, foarte frumos că mă deșteaptă și-'mi scoate ferele cele grele și ane-

¹⁾ Acesta este locul de cea mai mare importanță pentru noi, căci în această istorisire, cuprinsă într'un manuscris vechiu grecesc care, după toată probabilitatea datează din timpurile înainte de căderea Constantinopolului sub Turci (an. 1453), în el se rapoartă numele țerei românești și cel ce istorisește faptul, o numește cu numele de România. În textul originalului grec stau cuvintele: *ἐν τοῖς μέποις**) *τῆς Ρομανίας*. Faptul istorisit, autorul spune că s'a întîmplat *cu mult înainte de el*. Prin el voește a arăta pietatea și religiozitatea celor de demult, a oamenilor din vechime, și cum voește îl rapoartă că s'a întîmplat în părțile Remâniei, el voește a arăta faptele creștinești și religiozitatea Românilor, cari erau de exemplu tuturor creștinilor.

Atribuind acest nume Țerei românești, prin legătură cu titlul cuvintului, că aci e vorba de un fapt întîmplat în vechime și ținînd seamă de timpul când a trăit autorul, suntem duși la supozițiunea, că *faptul datează probabil din timpurile când Românii formau cu Bulgarii un imperiu și un stat*; și cum el numește părțile aceluia România, ajungem la concludsiunea foarte probabilă, că în acele timpuri țara românească se numea Româna.

*) Ortografa și sintaxa lasă mult de dorit în aceste cuvinte; ceea-ce denotă că autorul nu le cunoștea în destul; de altmîntrelea, cuvântările fiind în limba poporului, el le vorbește în o limbă pe care ei o înțelegeau. Sunt multe erori gramaticale și sintactice așa cum vorbea poporul și precum vorbește și până în ziua de astăzi. Construcțiunea gramatică corect ar fi fost *ἐν τοῖς μέποις τῆς Ρομανίας*

voe de purtat, și luându-mă de mână, mi-a zis : scoală-te micule ; că Dumnezeu te-a scăpat de moartea cea amară și de închisoarea cea întunecoasă, prin mijlocirea sfințelor liturgii, și a celor-ce s'au rugat pentru tine și prin milosteniile ce au făcut pentru tine. Și ținându-mă de mână, precum am zis, m'a scos din infricoșata închisoare.

Vedeți fiilor, ce au făcut buna credință și rugăciunea preoților, și voi n'aveți credință, desprețuiți pe preoți și cele-ce ei săvârșesc ? Cine te-a botezat sorman om ? Cine te-a împărțășit ? Cine îți dă anafora ? Cine te-a binecuvântat ? Cine are să te pomenească și să te îngroape, dacă nu preotul ? Ear' tu îl nesocotești și nu crezi în ceea-ce zice el ? Unde ai văzut pe Dumnezeu, unde te-ai făcut creștin, unde te-au uns cu Sf. Mir ? Au nu în mâinile preotului ? Omule, dacă va muri copilul tău nebotezat, ești perdut ! Dacă nu te vei cununa cu femeea, preacuverști. Dacă vei muri neîmpărțășit, ești în primejdie. Dacă nu vei fi pomenit de preot, gândește-te și zi că ești animal, ear' nu om. Așadar' toate astea dela Dumnezeu le aștepți, prin preot. Prin urmare în locul lui Dumnezeu le aștepți, prin preot. Prin urmare în locul lui Dumnezeu ești dator să ai pe preot. Căci și sfântul Chrisostom zice : Trebuie să aibi pe preot ca sfânt a lui Dumnezeu, și Dumnezeu pentru-că de-a-supra capului lui, se odihnește Heruvimii și Serafimii, ținând harul lui Dumnezeu și puterea dumnezeirei. Și cu toate că și preotul este om, dar' este și are har ingeresc. Și ce zic că este din ceata ingerilor și are har ingeresc, este mai presus de ingeri și mai aproape de Dumnezeu și are putere de a lega și deslega. Si câte va deslega pe pământ, vor fi deslegate și în cer ; și câte va lega pe pământ, vor fi legate în cer. Vedeți câtă onoare și har are preotul ; mai mult decât chiar împărații și regii. Așadar' omule, când vezi pe preot venind, trebuie să te scoli și să te închini lui ca Dumnezeului tău și să-i dai onoarea cuvenită. Căci și împăratul când vede vre-un preot sau vre-un monah trecând, îndată se scoală, și venea întru întimpinarea lui de-a-l saluta, ear' tu adese-ori îl nesocotești. Vai acelor cari insultă și condamnă pe preoți, căci aceia se vor condamna în focul cel mai din afară, și fericiți sunt acei-ce îi onorează și îi bagă în seamă ; că aceia se vor onora de Dumnezeu, a cărui mărire și putere să fie în toți vecii.

D I V E R S E.

* P. S. Sa Dl Episcop diecesan Iosif Goldiș petrece deja de câteva zile la băile din Karlsbad. La sorire, Românii din diecesa Aradului aflători acolo i-au făcut P. S. Sale o călduroasă primire. A fost salutat la gara din Karlsbad de Doamna dr. Mladin, apoi de dnii : Inginer Beleş, dr. D. Horvat, dr. Popovici, dr. I. T. Mera și alții. Dela

gara toți, câți l-au primit, au însoțit pe P. S. Sa la locuința pregătită de mai nainte în Hotel Național. De altfel în zilele din urmă mai mulți membri marcanti ai societății aradane au plecat asemenea la Karlsbad.

* Tinerimea română sëlăgiană arangează cu privilegiul adunării generale a Societății pentru crearea unui „fond de teatru român,“ la 1. și 2. august a. c. st. n., în Șimleul-Silvanei, în favorul aceluiași fond : Concert, reprezentațiune teatrală și petrecere de vară, la care cu toate onoarea invita — comitetul arangiator. — Concertul și reprezentațiunea teatrală se vor ține la 1 August în sala Teatrului. — Inceputul la 8 ore seara. — Prețul de intrare : a) Primele 6 serii, de persoană : 5 cor. ; b) Următoarele 5 serii, de persoană 3 cor. ; c) Celelalte 2 cor. ; d) Loc de stat 1 cor., e) Galeria 50 fileri. — Petrecerea de vară se va arangia, în promenada orășănească sub scut sigur, la 2 August. — Începutul seara la 8 ore. — Prețul de intrare, de persoană 3 cor. — Biletele de intrare se pot procura și până în ziua festivităților de la casierul comitetului arangiator : dl Eugeniu Boroș la institutul de credit „Silvania.“ — Suprasolvirile se vor cvita cu mulțumită publică.

Programa concertului :

1. „Stradella“ și „Nocturna“ de * * * cântare cu voce, esecută de Dșoara Adela Trif cu acompaniare de pian de Dșoara Cornelia Maniu. 2. „Fantasie de concert“ din Faust de D. Alard op. 47, piesă de violină, esecută de dl Virgiliu Pop cu acomp. de pian de dl Drd Sigismund Pop. 3. „Prima rochiă lungă,“ monolog de Iosif Vulcan, predat de Dșoara Rhea Silvia Langa. 4. a) „Non Torno“ Romance de Titto Matei ; b) „Recitativ și arie“ din opera „Trovatore“ de Verdi ; c) „Doină“ cântare cu vocea esecută de Dșoara Virginia Gall cu acompaniare de pian de Dșoara Cornelia Maniu. 5. „Rugăciune,“ duet de voce, esec. de dnii : Victor Marcuș și Simion Barboloviciu.

Piesa teatrală „Idil la Țară“ comedie într'un act de Juin și Flerx, localisată de dna Maria Baiulescu ; predată din Dșoarele : Rhea Silvia Langa, Elena Hendea, Ludovica Farcaș și de dnii : Alesandru Aciu, Augustin Szabó, Augustin Șimonca, Alesandru Mircea și Ioan Moldovan. — Sub decursul festivităților va cânta musica lui Cristofor Pălcăn din Bistrița. — Pentru cvartire sunt rugați p. o. oaspați

Supliment la „BISERICA și ȘCOALA“
Nr. 27. — Anul XXV.

a se adresa până în 22 l. c. st. n. la dl Ioan P. Lazar, șefcomptabilul institutului de credit „Sylvania.“

Comunicațiunea trenurilor: a) De la Carei sosește la 10¹/₄ ore a m.; b) de la Cluj sosește la 4³/₄ ore d. m.; c) de la Oradea-Mare la 1 d. m. și seara la 10¹/₂. — Pentru tinerimea română selăgiană: Dr. Mihai Pop, Ioan Moldovan, Vasiliu Hosszu, Eugeniu Boroș, Augustin Szabó, Alesandru Aciu, Augustin Șimonca, Simeon Barboloviciu, Dr. C. Meseșian, Virgil Pop, Victor Pop, Alesandru Pop, Drd Sigismund Pop, Alesandru Mircea, Augustin Mircea, Victor Marcus, Victor Maior arangieri.

* **Bibliografi.** A apărut în o mică broșură de 34 pagini tractatul d-lui Dr. Dimitrie Magdu „Originea cuvântului Valah.“ în tipografia societății pe acțiuni din Sibiu. Prețul nenumit.

— A apărut „Anuarul XXXVII al gimnasiului mare public român de religiuina greco-orientală din Brașov, al școlai reale și al școalelor centrale primare pe al 51-lea an școlar 1900—1901. Publicat de Virgil Onițiu director“. Acesta e titlul valorosului raport anual al falcicului nostru gimnasiu din Brașov, în care începutul e „Lubileul nostru semicentenar“ — și pe pag. 5—95 sunt înșirate — „File comemorative“, cari toate merită a fi scrise cu litere de aur și cetite de tot Românul cărturar. Dela pag. 96—122 sunt publicate schițe instructive „din conferințele pedagogice ale corpului profesoral;“ — dela pag. 123—216 sunt publicate „Date școlare“ cu întreg personalul didactic, materialul de învățământ etc.; ear' apoi „Date statistice“ și în fine „Clasificațiunea școlarălor“, (pag. 217—242.) — Din datele școlare aflăm, că în clasele gimnasiale I—VIII au umblat 300 elevi; ear' în I—IV reale 84 elevi. — Din voluminosul „anuar“ se vede lămurit, că corpul profesoral lucră neadormit întru împlinirea grelei misiuni la care s'au angajat: *de-a duce la perfecțiune cultura poporului român.*

Dumnezeu să ajute!

Concurs.

Subsemnatul senat al internatului gr-ort. român diecesan din Beiuș prin aceasta publică concurs pentru îndeplinirea postului de prefect la acest internat.

Pentru acest post pot recurge clerici gr.-or. români cu examen de maturitate, sau și alți tineri gr.-or. români cu cvalificațiune academică.

Vor fi preferiți acei concurenți, cari posed perfect limba germană, și cari știu conduce corul vocal. Aceste împrejurări sunt deosebit a se accentua în recurs.

Remunerațiunea anuală a prefectului se compune din:

1. O remunerațiune de 400 coroane (200 fl.)
2 Din provisiune întreagă și anume: vipt, locuință, încălzit și luminat.

Concursele ajustate cu testimoni școlare și cu extras de botez sunt a se trimite până în 18 August c. n. la subsemnatul senat în Beiuș.

Cel ales are să-și ocupe postul în 27 August c. n.

Dat din ședința senatului internatului, ținută în Beiuș la 30 Iunie 1901.

Senatul internatului gr.-or. rom.
diecesan din Beiuș.

—□—

Părinții respective tutorii, cari doresc să-și așeze băeții pe anul școlastic 1901—1902 în internatul gr.-or. român diecesan din Beiuș, prin aceasta se avizează ca rugările lor de primire să le prezenteze până în 10 August c. n.

În acest internat afară de tineri gr.-or. români, se vor primi tineri de altă confesiune creștină cari frecventează gimnasiul gr.-cat. din Beiuș, pe lângă respectarea tuturilor drepturilor lor religioase cu privire la studiul religiunii și a bisericii lor, dar' în internat și acești tineri întru toate sunt a se acomoda rațiunii și normelor interne.

Tacsa de întreținere cu toate la oaltă e 270 cor.; care se solvește în patru rate anticipative și anume: la începerea anului școlastic, la 15 Noemvrie, 1 Februarie și 15 Aprilie.

Elevii pentru tacsa aceasta vor primi în internat: 1) locuință; 2) vipt și anume: a) la dejun lapte cald cu pâne, b) la prânz trei pèse și anume: supă de carne, rasol și mâncare cu friptură, c) la cină două pèse și anume: mâncare cu friptură și aluat, sau mâncare și friptură; 3) spălat; 4) luminat; 5) încălzit; 6) medic. (Medicinele se solvesc separat din partea respectivilor bolnavi); 7) scaldă în toată luna odată; 8) În fine superioritatea se îngrijește, ca elevii, pe lângă controla cea mai strictă să fie ajutați în studiare.

Elevii vor ave să aducă cu sine: a) Mai puțin 4 părechi de schimburi de pânză sau de giolgiu; b) Mai puțin șase batiste; c) Două părechi de încălțăminte și patru părechi de ciorapi sau obiele; d) O saltea (sac de paie) care de altcum pentru uniformitate se va cumpăra dela superioritatea internatului în preț de 1 fl.; e) Două perini și 4 fețe de perină; f) Un țol sau plapomă; g) O perie de vestminte și 3 de încălțăminte; h) 3 ștergare și 2 pepteni, unul rar și altul des; și i) Vestminte de lipsă (uniformă nu se face.)

Numai acei tineri vor fi primiți în internat, cari sunt sănătoși deplin, ce se va constata din partea medicului internatului.

Rugările pentru primire, ajustate cu testimoniu școlastic după anul școlastic expirat și cu cartea de botez, sunt a se trimite la adresa rectorului internatului d-l Nicolae Diamandi profesor-catichet gr.-or. român în Beiuș, mai târziu până în 10 August n.

Dat din ședința internatului, ținută în Beiuș 30 la Iunie 1901.

Nicolae Diamandi, m. p. Dimitrie Negrean, m. p.
rectorul internatului. președintele internatului.

—□—

Pentru stațiunea învățătorescă din comuna din **Hidișelnan** protopresbiteratul Beiușului se escrie și publica concurs cu termin de alegere pe ziua Schimbarea la față **6/19 August.**

Salarul împreunat cu acest post învățătoresc este 610 cor. cvartir cu grădina de legumi și venitele din cantorat.

Doritori de a ocupa acest post învățătoresc sunt poștiți a-și substerne petițiile la adresa comitetului la subscrisul protopresbiter până în 5/18 August, și până la ziua alegeri în vre-o Dumineca sau sârbătoare a-se presenta la s. biserică din Hidișelnan pentru a-și arăta dexteritatea în cântările bisericesti și tipic.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: ELIA MOGA, m. p. protopresb.

—□—

Pentru postul învățătoresc din comuna **Robogani** se escrie concurs cu termin de alegere pe 5/18 August, la acest post este împreunat salarul de 600 coroane ve-

nitele cantonale, cvartir liber cu grădina pentru legume și pomi.

Doritori de a ocupa acest post sunt poftiți a-și trimite petițiunile — subscrisului protopresbiter până la 4/17 August, — și până la ziua alegerii în vre-o Duminică sau sârbătoare a-se prezenta la s. biserică din loc, pentru a-și arăta desteritatea în cele bisericesti.

Dat în Robogani la 1/14 Iulie 1901.

În conțelegere cu mine: **ELIE MOGA**, m. p. protopresb.

—□—

Pe baza deciziei Ven. Consistor Nr. 2613 ex. 1901 se publică prin această concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“ pentru îndeplinirea parohiei din **Toracul-mare**, devenită vacantă prin răposarea parohului Iosif Secoșanu.

Venitele acestei parohii constatatoare din una sesiune pământ arător, birul și stolele usuate, computele fiind de Prea Ven. Consistor la 1600 cor. dela recurenți se recere calificațiune pentru parohii de clasa primă. Dările publice le va suporta alegândul paroh.

Văduva preoteasă se bucură de dreptul ritual asigurat prin §. 8 al Regulamentului pentru parohii până la 6/19 Februarie 1902, ear' alegându-1 paroh este obligat a-1 da până atunci jumătate din toate beneficiile parohiale.

Recursele ajustate dnpă cerințele Regulamentului și adresate comitetului parohial sunt a se înainta în termenul de sus la P. On. oficiu protopresbiteral gr.-or. român în Nagy-Komlos, comit. Torontal. Reflectanții vor avea să se prezinte în vre-o Duminică ori sârbătoare în S-ta biserică spre a-și arăta desteritatea omiletică și rituală. Dat din ședința comitetului parohial ținută în **Toracul-mare** la 16/29 Maiu 1901.

Paul Tempea,
preș. com. par.

Petru Avrămuț,
not. com. par.

În conțelegere cu mine: **PAUL MIULESCU**, protopop și asesor consistorial.

—□—

Conform ordinului Ven. Consistor eparchial din Arad dtto 31 Maiu a. c. Nr. 2843/901 se escrie concurs pentru parohia a II-a vacantă din **Pauliș**, protopresbiteratul Radnei, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Venitul parohiei e următorul: 1) Una sesiune parohială de pământ extravilan; 2) Birul preoțesc și stolele usuate; 3) Intregirea dotației preoțești dela stat staverindă pe baza art. de lege XIV. din 1898.

Parohia e clasificată de clasa primă; și recurenții vor ave să producă testimoniu de calificațiune de clasa primă, având recursurile lor, ajustate cu documentele prescise și adresate comitetului parohial din **Păuliș**, a le subșterne protopresbiterului concernent în **M. Radna**, până la termenul prescrist.

Recurenții vor mari ave a se prezenta în vre-o Duminică ori sârbătoare în S-ta biserică din **Păuliș** spre a-și arăta desteritatea în cuvântări și în cele rituale bisericesti.

Maria-Radna, la 4/17 Iulie a. c.

VASILIE BELEȘ, m. p.
protopresbiter.

—□—

Pentru îndeplinirea definitivă a postului de învățator la școala conf. rom. gr.-ort din **Șustră**, protopresbiteratul Belinț, comitatul Timiș, cercul Receaș, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Emolumentele anuale sunt: 1) În bani gata: 300 cor.; 2) Pentru 32 metri lemne, din care are a se încălzi și școala, aduși în curtea școlii: 100 cor.; 3) Pentru conferință 20 cor.; 4) Pentru scripturistică 10 cor.; 5) 20

meț grâu a 7 cor.; 140 cor.; 6) 20 meț cucuruz a 4 cor.; 80 cor.; 7) 4½ lanțe pământ arător comasat 180 cor.; 8) ½ juger intravilan 20 cor.; 9) Locuință nouă constatatoare din 2 chilii, cuină și cămară, ocol separat pentru economie cu staul pentru vite, și cocină.

Toate aceste dau o sumă de: 850 cor.

Dela recurenți se poștește, dacă este învățator de mai nainte: a) Atestat de serviciu neîntrerupt și b) Declarație de când își formează pretensiunea la cvinvenal.

Reflectanții la această stațiune învățătorească sunt avisați a se prezenta în S-ta biserică din **Șustră** în vre-o Duminică ori sârbătoare spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic; ear' concursul ajustat cu documentele necesare a le subșterne P. On. domn protopresbiter tractual **Gerassim Sârb** în termenul fixat mai sus.

Șustră 24 Iunie, st. n. a. c.

Nicolae Cicea,
președinte.

Trifon Ardelean,
notar.

În înțelegere cu mine: **GERASIM SÂRB**, m. p. protop.

—□—

Comunitatea bisericască din **Boroșineu** (Jenopolea) în firul hotărârii luate în ședința comitetului parohial ținută la 12 Iulie (29 Iunie) a. c., escrie concurs pentru îndeplinirea postului de învățator la școala II și pentru îndeplinirea postului de învățătoare la școala a III-a de fete.

Emolumentele acestor posturi sunt următoarele:

Nr. I. Pentru învățator: a) Salar în bani 600 cor. b) Bani de cvartir 160 cor.; c) Lemne în natură 9 stângeni din cari este a se încălzi și sala de învățământ; d) Familiația 30 cor.; e) Scripturistică 12 cor.; f) Diurnele de conferințe tractuale și generale.

Nr. II. Pentru învățătoare: a) Salar în bani 600 cor.; b) Cvartir în bani 160 cor.; c) Lemne 9 stingini din care se va încălzi și sala de învățământ; d) Familiație 30 cor.; e) Scripturistică 12 cor.; f) Diurnele la conferințe tractuale și generale 28 cor.

Se notifică, cum-că dacă alegândul învățator va înființa și conduce un cor pe note în cvartet se va mai împărtași anual cu un adaus de 200 cor.:

Termenul de alegere pentru învățătoare se defige pe ziua de 12/25 August, ear' pentru învățator 15/28 August a. c.

Dela recurenți se poștește a se prezenta înainte de alegere cu opt zile în vre-o Duminică ori sârbătoare la biserică, pentru a dovedi desteritatea în cant și tipic.

Recursele instruite conform regulamentelor adresate comitetului parohial sunt a se trimite dlui protopresbiter tractual și totodată inspector școlar în **Boroșineu**.

Dat din ședința comitetului parohial ținută la 29 Iunie (12 Iulie) 1901.

George Feier,

Paval Dirlea,

președ. comit. parohial.

notarul comit. parohial.

În înțelegere cu mine: **CONSTANTIN GURBAN**, m. p. protop. insp. cerc. de școale.

—□—

Pentru îndeplinirea stațiunei învățătorești din **Șicula**, devenită vacantă prin abdicarea învățatorului Ioan Funariu, se escrie concurs cu termen de alegere pe 6/19 Aug. a. c. (Schimbarea la față.)

Emolumentele anuale sunt: 1) În bani gata 600 cor.; 2) Conferința 20 cor.; 3) Un jug. pământ arător; 4) Pentru cvartir 80 cor.; 5) 6 stângeni de lemne din cari să se încălzească și școala; 6) Dela înmormântări unde va fi poftit 80 fil.; 7) Pentru conferință cercuală 4 cor., și prejunctură. — Dacă alesul va ști și puté înființa cor și-1 va conduce, plata i-se va ridica.

Recurenții și-vor subșterne recursurile pe calea P. On. oficiu protopresbiteral din **Jenopolea** (Boroșjen6) și

se vor prezenta vre-odată în S-ta biserică din loc spre a-și arăta aptitudinile în cele cantorale.

Șicula, la 29 Maiu Iunie 1900.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: CONSTANTIN GURBAN, m. p. protopresbiter.

—□—

Pentru îndeplinirea stațiunii vacante învățătoresți din comuna **Suplac**, se publică concurs cu termen de alegere în **22 Iulie (4 Aug.) a. c.**

Dotățiunea constă din 600 cor. în bani gata, locuință cu grădină de legume și stolele cantorale dela mort mare 80, fil. dela mort mic 40 fil.

Asemenea pentru stațiunea învățătorescă vacantă din comuna **Căpâna** se publică concurs cu termen de alegere în **22 Iulie (4 August) a. c.** pe lângă dotațiunea de: 600 cor., locuință cu grădină de legume precum și stolele cantorale de 80 bani dela mort mare și 40 bani dela mort mic.

Recurenții au a-și trimite suplicile adresate comitetelor parochiale la subscrisul în Giriș (F. Győrös) p. u. Tenke până în ziua alegerilor; având totodată a se prezenta la Sf. biserică pentru a-și arăta dexteritatea în tipic și în cântări.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: PETRU SERB, protopop.

—□—

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii de învățătoare la școala nouă de fete din **Pecica-română**, protopresbiteratul Aradului, prin aceasta se descrie concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în foaia oficială „Biserica și Școala.”

Emolumente: 1) cvartir în natură; 2) 600 cor. salariu; 3) 20 cor. pentru curățire; 4) 100 cor. pentru lemne, din cari se va încălzi și sala de învățământ; 5) 20 cor. pentru conferințe.

Reflectantele au să-și înainteze petițiunile lor adresate comitetului parochial, M. On. Domn Iancu Ștefănuț adm. ppresb. și inspector școlar în Arad în decurs de 30 de zile, cari petițiuni se vor ajusta cu următoarele documente: a) Estras de botez; b) Testimoniu despre absolvarea preparandiei; c) Testimoniu de calificățiune; d) Atestat despre eventualul serviciu prestat.

Se observează, că comuna bisericască nu se obligă a da cvinevenal învățătoarei pentru serviciul învățătoresc prestat până acuma în altă comună.

Pecica-română, din ședința comitetului parochial ținută la 24 Iunie (7 Iulie) 1901.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: IANCU ȘTEFĂNUȚ, m. p. adm. ppresb. și insp. școl.

—□—

În alumneul „Zsigaiian” din Oradea-Mare, afară de cei primiți, se mai primește pe anul școlastic 1901/902, ca alumnist-stipendist — încă un tiner român gr.-or. care va studia la gimnasiul ori școalele reale sau la academia de drepturi din loc, care grătit va căpăta provisiunea întreagă în institut

Recursele ajustate cu: a) Estras de botez; b) Testimoniu școlastic; c) Atestat de paupertate și d) Certificat despre vaccinare, adresate Senatului fundațiunii sunt a se trimite până la 2/15 August a. c. la protopopul Orăzii-Mari Toma Păcala în Oradea-Mare (Nagyvá ad.)

Totodată se avisează onoratul public interesat, că în institutul acesta vor pute fi primiți tineri gr.-or. români, cari vor studia la școalele din loc, vor căpăta provisiunea întreagă pe plata de câte 36 coroane la lună respective

de 360 coroane la an solvindă anticipative în 4 rate anuale în internat elevii vor fi supuși disciplinei institutului.

Oradea-Mare 20 Iunie (5 Iulie) a. c.

Senatul fundațiunii „Zsigaiane” din Oradea-Mare.

Toma Păcala,
protopopul Orăzii-Mari
ca preș. senatului.

George Papp,
preot, actuar consis. ca
notar al senat.

—□—

În urma ordinațiunii Ven. Consistor gr.-or. din Oradea-Mare dtto 28 Maiu a. c. Nr. 717 pentru îndeplinirea parochiei vacante de clasa III-a **Cusiș** se publică concurs cu termen de alegere pe **22 Iul. (4 Aug. a. c.)**

Emolumentele sunt: a) Pământ parochial de 8 jug. și două cemetarii, contribuția o plătește comuna; b) Dela 140 numere câte o zi de lueru sau 1 cor.; c) Stolele preoțești usuate; d) Intregirea dotației dela stat pentru preot fără 8 clase—450 cor. 66 fil., care pe viitor se va ridica la 605 cor., conform legii.

Se observează: că în sensul Regulamentului § 8 jumătate din venitul parochial compete văduvei preotese până la 27 Maiu 1902.

Recurenții vor ave a-și trimite petițiunile lor instruate cu documentele recerute subsemnatului protopop în Beiuș până la terminul deșpt

Beiuș, 20 Iunie v. a. c. Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: VASILIE PAP, protopop.

—□—

Pentru postul învățătoresc din **Sititelec** protopopiatul Tinea, (com. Bihor) cu termen de alegere pe **3/16 Aug. 1901** pe lângă următorul salariu: 1) În bani gata 440 cor.; 2) 13³/₄ jug. pământ; 3) pentru încălzitul școlii dela com. politică 36 cor.; 4) Stole cantorale 40 cor. și la cas când va fi un învăț. decster și vrednic precum s'ar pretinde în acea comună mixtă se va cere ajutor dela stat pentru învățator.

Reflectanții la acest post în vre-o Duminecă ori sârbătoare se vor prezenta în S-ta biserică spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale, ear' recursele lor instruite cu documentele necesare și cu o declarațiune că dela care timp pretind adausul cvinevenal le vor trimite P. O. d-n Nicolae Roxin, prot. în Méhkerék per Kőtegyán, până la 30 Iulie v.

Sititelec, 15/27 Maiu 1901.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: NICOLAE ROCSIN, protopop.

—□—

Pentru postul învățătoresc dela școala gr.-or. rom. a II-a din **Sân-Miclăușul-Roman**, protopopiatul Tinea (comit. Bihor) se descrie concurs cu termen de alegere pe **1/14 Aug. 1901** pe lângă salariul următor: 1) Cvartir exarendat ori 60 cor.; 2) Bani numărar 200 cor.; 3) 6 metri lemne în valoare de 32 cor. 5) 15 cubule grâu secerat în valoare de 150 cor.; 6) Stole cantorale 50 cor.

Reflectanții la acest post în vre-o Duminecă ori sârbătoare spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic, se vor prezenta în S-ta biserică, căci alesul la rindul său va fi și cantor, ear' recursele lor ajustate: 1) Carte de botez; 2) Testimoniu preparandial și de calificățiune; 3) Atestat de serviciu; 4) Declarațiune că pentru eventualele servicii prestate în alta comună începând de când și va pretinde adausul cvinevenal — le vor subșterne O. On. domn Nicolae Rocsin protopop în Méhkerék per Kőtegyán până la 30 Iulie 1901 v.

Sân-Miclăușul-Roman, 11/24 Maiu, a. c.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: NICOLAE ROCSIN, protopop.

—□—

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala a III-a de fete din **Sân-Miclăușul-Roman**, protopopiatul Tinca (comit. Bihor,) se escrie concurs cu termin de alegere pe ziua de 1/14 Aug. 1901, pe lângă următorul salar: 1) Cuartir exarendat ori 60 cor.; 2) Bani numărari 600 cor., solvit pe pătrar; 3) 6 metri de lemne ori 32 cor. 4) Pentru conferințe 4 cor.; 5) Stole cantorale 50 cor.

Deoarece-ace alesul la rindul său va avea a conduce și strana, până la alegere va avea să se prezenteze în vre-o Duminică ori sârbătoare în S-ta biserică spre a-și arăta dexteritatea în cele cantorale; ear' recursurile ajustate cu: 1) carte din botez; 2) Testimoniu preparandial și de calificare; 3) Atestat de serviciu; 4) Declarațiunea că pentru serviciile prestate în alte comune, începând de când reflectează la adausul cvinevenal le vor așterne P. O. domn Nicolae Rocsin, prot. în Méhkerék u. p. Kőtegyán până în 30 Iulie v. a. c.

Sân-Miclăuș, 11/24 Maiu 1901.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: NICOLAE ROCSIN, protopop.

—□—

Pentru postul învățătoresc din **Ianoșda** protopopiatul Tinca (comit. Bihor,) se escrie concurs cu termin de alegere pe ziua 6/19 Aug. 1901 pe lângă salarul: 1) Cuartir liber; 2) Bani gata 600 cor.; 3) Venite cantorale 60 cor.; 4) 6 metri de lemne din care se va încălzi sala de învățământ; 5) 2 căpițe de fân dela comună; 6) Dreptul de pășune pentru 4 vite, pentru cari alesul va îngriji de curățitul și încălzirea școlii.

Reflectanții se vor prezenta în S-ta biserică din Ianoșda în vre-o Duminică ori sârbătoare spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic deoarece-ace alesul va fi și cantor; ear' recursurile lor ajustate cu: 1) Estras de botez; 2) Testimoniu preparandial și de calificare; 3) Atestat de serviciu; 4) Declarațiune că pe baza serviciului prestat în alta comună începând, de când își formează pretensiune la cvinevenal? Le vor subșterne P. On. domn Nicolae Rocsin protopop în Mihkerék per Kőtegyán până la 30 Iulie v.

Ianoșda 3/16 Iunie 1901.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: NICOLAE ROCSIN, protopop.

—□—

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc din **Husaseu**, protopopiatul Tinca (com. Bihor,) se escrie concurs cu termin de alegere pe ziua 3/16 Aug. a. c. pe lângă următorul salar: 1) Bani numărari 500 cor.; 2) 8 200/1600 jug. pământ; 3) Pentru conferințe 4 cor.; 5) Cuartir liber.

Reflectanții la acest post cari au a se prezenta în S-ta biserică din Husaseu în vre-o Duminică ori sârbătoare spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic deoarece-ace alesul va fi și cantor, recursurile instruite cu: 1) Carte de botez; 2) Testimoniu preparandial și de calificare; 3) Atestat de serviciu; 4) Declarațiune, că pe baza serviciului prestat în alte comune, începând de când își face pretensiuni la cvinevenal? — Le vor subșterne P. On. d-n Nicolae Rocsin prot. în Héhkerék per Kőtegyán până în 30 Iulie v.

Husaseu, 17/30 Maiu a. c.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: NICOLAE ROCSIN, protopop.

—□—

Pentru stațiunea învățătorescă dela școala noastră gr.-ort. român din comuna **Miersig**, protopresbiteratul Tinca, se escrie concurs cu termin de alegere în 2/15 August 1901 pe lângă următoarele emolumente: 1) În bani gata 250 cor. plătiți înainte pentru fiecare pătrar; 2) cuartir cu grădină de legume; 3) 8 jugere pământ arător,

tot la un loc — pentru care alesul va solvi darea — eventual, în prețul pământului 100 cor., bani gata; 4) 12 cubule bucate; 5) 24 metri cubici lemne de foc, din care se va încălzi și școala; 6) O clae de fân din livada comunei; 7) stolele îndatinate.

Alăgându-l învățător este obligat a ține și cantoralul în străună.

Recursurile instruite cu documentele recerute, precum și cu declarațiunea, că dela care dată își formează pretensiunea la cvinevenal, adresate comitetului parochial din Miersig, sunt a se subșterne P. On. domn protopresbiter și inspector școlar Nicolae Rocsin în Méhkerék, per Kőtegyán, (com. Bihor,) până la 30 Iulie v. — ear' până la terminul sus indicat, vor avea recurenții a se prezenta în vre-o Duminică în S-ta biserică din Miersig pentru a-și ar ta dexteritatea în cântare și tipic.

Din ședința comit. par. ținută la 15/38 Maiu 1901.

George Dudulescu,
preș. com.

Petru Moț,
notar com.

În conțelegere cu mine: NICOLAE ROCSIN, protopop.

—□—

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc. dela școala gr.-or. rom **Gepiu**, protopresbiteratul Tinței, se escrie concurs cu termin de alegere în 1/14 Aug. 1901.

Emolumentele anuale sunt: 1) Cuartir liber cu două chilii și culina, grajd și grădină de legume; 2) Bani în număr 300 cor.; 4) Dela tot numărul de casă jumătate măsură de bucate parte grâu parte cucuruz dela 160 numere 20 cubule 160 coroane; 5) 3 metri stângeni lemne de foc 60 cor.; 6) Famulația școlară 24 cor.; 7) Scripturistica școlară 10 cor.; cari toate la olaită fac 654 cor. Pentru participarea la conferințele învățătoresști, preiunctura și 2 cor. diurn la ziua.

Alesul învățător va funcționa totodată și ca cantor bisericesc pentru-ce 'l-va împărtași de venitul cantoral și anume: dela înmormântare mare 2 cor., dela una mică 1 cor., dela cununie 1 cor., dela sfințirea casei 40 fil.

Competenții au a-și subșterne recursurile lor instruite: 1) Cu atestat de botez; 2) Testimoniu preparandial și de calificare; 3) Atestat de serviciu; 4) Declarațiune, că din care ziua va pretinde adausul cvinevenal? comitetului parochial, Rev. domn protopresbiter Nicolae Rocsin, Micherechiu (Méhterék) per Kőtegyán și până la alegere a se prezenta la S-ta biserică pentru a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Dat din ședința comitetului parochial ținută la 3/16 Iunie a. c.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: NICOLAE ROCSIN, protopop.

—□—

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc din comuna **O. Gepsiu** și filiala **Carandial** protopopiatul Tinca (com. Bihor), cu termin de alegere pe 3/16 Aug. 1901 pe lângă salarul: a) În bani dela matră 260 cor., dela filială 60 cor.; b) Cereale dela matră 15 cubule dela filie 4 cubule jumătate grâu jumătate cucuruz; c) 8 holde de pământ; d) 4 stg. de lemne pentru învăț. și sala de învățământ; e) Venitele cantorale; f) Pentru scripturistica, conferințe, curățitul și încălzitul școlii 44 cor. g) Sperativul ajutor dela stat și cvartir liber.

Reflectanții la acest post au să se prezinte într'o Duminică sau sârbătoare în S-ta biserică spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic, deoarece-ace alesul va fi și cantor, — recursurile ajustate cu: 1) Atestate de botez; 2) Testimoniu preparandial și de calificare; 3) Atestat de serviciu și 4) Declarațiune, ca pe baza serviciului prestat în altă comună începând, de când își formează pretensiune

nea la cvinceval? 'l-vor subșterne P. On. domn Nicolae Rocsin, prot. în Méhkerék per Kőtegyán până la 30 Iulie v. O. Gepsiu 16/29 Maiu 1901.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: **NICOLAE ROCSIN**, protopop.

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresți din **S. Cristor**, protopopiatul Tinca (comit. Bihor) cu termin de alegere pe ziua de **5/18 Aug. 1901** pe lângă salariul următor: 1) Dela comuna bisericească 56 cor., 17 cubule de grâu amestecat-amésurat de epitrop; 2) Competința de imaș; 3) Stolele cantonale și cuartir liber; 4) Ajutorul dela stat solvit anticipative 400 cor.

Reflectanții la acest post după-ce se vor presenta în comună spre a-și arăta desteritatea cantorală recursele lor ajustate cu: 1) Extras de botez; 2) Testimoniu de calificățiune și preparandial; 3) Atestat de limba maghiară; 4) Declarațiune că pe basa serviciului prestat în alta comună, începând, de când își vor face pretensiune la cvinceval — le vor subșterne P. O. domn Nicolae Rocsin, prot. în Méhkerék per Kőtegyán până la 30 Iulie v. S. Cristor, 13/26 Maiu a. c.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: **NICOLAE ROCSIN**, protopop.

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătoresți din **Bicaciu**, protopopiatul Tinca (comit. Bihor), se escrie concurs cu termin de alegere pe **1/14 Aug. a. c.**

Emolumentele sunt: a) Bani gata 108 cor.; b) 10 cubule cereale, 7 grâu, 3 cucuruz; c) 13 948/1600 jug. pământ arător și una cânepiște; d) Dreptul de pășunat pentru 8 vite; e) 5 metri de lemne aduse acasă; f) Stolele cantonale; g) Cuartir liber și grădină.

Se observă, că contribuțiunea pentru pământ are să o solvească alesul învățător:

Reflectanții la acest post, să-și subștearnă recursele lor instruite: a) Extras de botez; b) Testimoniu preparandial; c) Testimoniu de calificățiune; d) Testimoniu de limba maghiară; e) atestat despre serviciul prestat în alte comune, începând, de când își formează pretensiune la cvinceval — le vor subșterne până la 30 Iulie v. P. O. domn Nicolae Rocsin, Méhkerék per Kőtegyán și se vor presenta înainte de alegere în vre-o Duminecă ori sərbătoare în S-ta biserică spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic, deoarece-ce va fi alesul și cantor.

Bicaciu, 18/31 Maiu a. c.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: **NICOLAE ROCSIN**, protopop.

Pe basa abzierii de parochie din **Remeți** tractul Peșteșului, a veteranului preot de acolo Mihail Bene din cauza morbului și a bătrânețelor sale, — conform ordinațiunei Ven. Consistor gr.-or. din Oradea-Mare dtto 28 Maiu (10 Iunie) a. c. Nr. 1009/113 B. se escrie concurs pentru amintita parochie din Remeți, cu termin de alegere de **30 de zile** dela prima publicare.

Emolumentele sunt: 1) Casa parochială cu două chilii; 2) Dela 60 numere de case câte una vică de cucuruz sfămat a 2 cor.—126 cor.; 3) Pământ parochial 4 jug. 24 cor.; 4) Lucru de mână dela 86 n-re a 40 fil.—34 cor.; 5) Stolele usuate după calcul mediu de 5 ani din urmă — 80 cor.; 6) Intregirea salariului din vistieria statului la cei fără 8 clase: 478 cor. 66 fil., toate aceste emolumente correspund unei parochii de a III-a clasă.

Cei-ce doresc de-a ocupa această parochie sunt poțiți a-și trimite recursele lor adresate comitetului parochial, provăzute cu documentele recerute conform regulamentului pentru parochii subscrisului în Lugojul-superior p. u. Élesd până la terminul sus amintit, și a se presenta

în vre-o Duminecă ori sərbătoare în S-ta biserică — pentru a-și arăta desteritatea în cele proești.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: **TEOTOR FILIP**, protopop.

—□—

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala gr. or. rom. din **Abramul sup.**, inspectoratul Orășii-Mari se escrie concurs cu termin de alegere pe **1/14 Aug. 1901.**

Emolumentele sunt: în bani nămerari 600 cor. cortel cu grădină de $\frac{1}{4}$ juger și stolele cantonale dela funcțiunile obveninde.

Recursele ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1879, și provăzute cu declarațiune, că pe basa serviciului neintrerupt ca învățător, de când își formează pretensiunea la cvinceval, adresate comitetului parochial din Abramul sup. să se trimită subscrisului în Oradea-Mare până inclusive 30 Iuliu (12 August) a. c., având recurenții în vre-o Dumineca ori sərbătoare a-se presenta la biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu: **TOMA PACALA** m. p. ppresb. insp. școlar.

—□—

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala gr. or. rom. din **Chișlaz** inspectoratul Orășii-Mare se escrie concurs cu termin de alegere pe **2/15 Aug. 1901.**

Emolumentele sunt: 1) În bani numărar 110 cor.; 2) Grâu de pâne 112 măsură a 2 cor. și 50 fil. 228 cor.; 3) Pământ arător 7 jug. catastrale 150 cor.; 4) Dreptul de pășunat pentru 6 vite 36 cor.; 5) Venitele cantonale 60 cor.; 6) Cortel cu $\frac{1}{4}$ juger grădină.

Recursele ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1879, și provăzute cu declarațiune, că pe basa serviciului neintrerupt ca învățător, de când își formează pretensiunea la cvinceval? — adresate comitetului parochial din Chișlaz, să-se trimită subscrisului în Oradea-Mare, până inclusive 30 Iuliu (12 Aug.) a. c. având recurenții în vre-o Duminecă ori sərbătoare a-se presenta la biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. ppresb. insp. școlar.

—□—

Pentru stațiunea învățătorescă dela școala gr. or. rom. din **Margine**, protopresbiteratul Orășii-Mari, se escrie concurs cu termin de alegere pe **3/16 August 1901.**

Emolumentele sunt: Dela 80 numere de case câte 2 cor. 110 cor.; 2) Dela 85 numere de case câte 1 măsură bucată a 2 cor. 170 cor. 3) Pământ arător 16 jug. a 10 cor. 160 cor.; 4) Intravilanul școalei 20 cor.; 5) Zile de lucru cu plugul ori carul 35 a 2 cor. 40 fil. ear cu mânilor 50 a 80 fil. 124 cor.; 6) Lemne pentru școală și învățător 30 cor.; 7) Pentru scripturistă 10 cor.; 8) Venitele cantonale 40 cor. de tot: 724 cor.

Recursele ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1879, și provăzute cu declarațiune că pe baza serviciului neintrerupt ca învățător, de când își formează pretensiune la cvinceval, adresate comitetului parochial din Margine, să se trimită subscrisului în Oradea-Mare până inclusive 1/14 August a. c. având recurenții în vre-o Duminecă ori sərbătoare a-se presenta la biserică din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. prot. insp. școl.

—□—

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala gr. or. rom. din **Mierlau**, inspectoratul Orăzii-Mari, se escrie concurs cu termen de alegere pe **12/25 August 1901**.

Emolumentele sunt: In bani numărari 600 cor. cortel cu grădină de $\frac{1}{4}$ juger, și stolele cantorale dela funcțiunile obveniende.

Recursele ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1879 și provăzute cu declarațiune, că pe basa serviciului neîntrerupt ca învățător, de când își formează pret nsiunea la cvincvenal? — adreseate comitetului parochial din **Mierlau**, să se trimită subscrisului în **Oradea-Mare** până inclusive **10/23 August a. c.** având recurenții în vre-o **Duminecă** ori sərbătoare a-se presenta la biserica din loc spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial

In conțelegere cu: **TOMA PACALA** m. p. protop. insp. școlar.

—□—

Se escrie concurs pentru stațiunile învățătoresți din comunele următoare, din protopresbiteratul Orăzii-Mari.

1. **Chiribiș** cu termen de alegere **1/14 Aug. 1901**.
2. **Chiraleu** cu termen de alegere pe **2/15 August 1901**.
3. **Spurcani** cu termen de alegere pe **3/16 August 1901**.
4. **Bogeiu** cu termen de alegere pe **7/20 Aug. 1901**.
5. **Iteu** cu termen de alegere pe **7/20 August 1901**.
6. **Varviz** cu termen de alegere pe **8/21 August 1901**.
7. **Voivozi** cu termen de alegere pe **8/21 August 1901**.
8. **Fancica** cu termen de alegere pe **9/22 August 1901**.
9. **Șușturogiu** cu termen de alegere pe **9/22 August 1901**.
10. **M.-Lazuri P. Carand** cu termen de alegere pe **12/25 August 1901**.
11. **Bucuroia** cu termen de alegere pe **13/26 August 1901**.
12. **Cotiglet** cu termen de alegere pe **13/26 August 1901**.
13. **Stracoș** cu termen de alegere pe **14/27 August 1901**.
14. **Sentelec** cu termen de alegere pe **14/27 August 1901**.
15. **F.-Oșorheiu** cu termen de alegere pe **16/29 August 1901**.
16. **Pausia** cu termen de alegere pe **16/29 August 1901**.

Emolumentele — pentru fie-care dintre stațiunile însemnate mai sus — sunt: In bani numărari 600 cor. grădina de $\frac{1}{4}$ juger, și stolele cantorale, dela funcțiunile obveniende.

Doritorii de a ocupa vre-una dintre stațiunile acestea sunt avisați, ca recursule provăzute cu toate documentele prescrișe, precum și cu declarațiunea, că pe basa serviciului neîntrerupt ca învățător de când își formează pretensiunea la cvincvenal? — adreseate respectivului comitet parochial, să-le trimită subsemnatului, cel puțin cu 3 zile înainte de termenul de alegere având până la alegere să se prezenteze în vre-o **Duminecă** ori sərbătoare în sfânta biserică din comuna la care competează, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Comitetele parochiale.

In conțelegere cu: **TOMA PACALA** m. p. ppresbiter insp. școlar.

—□—

Pentru îndeplinirea postului de învățător la școala confesională rom gr. or. din comuna **Ostrov**, protopresbiteratul Lipovei (Com. Carag-Severin), se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala.”

Emolumentele anuale sunt: 1) In bani gata 600 cor.; 2) 25 metri de lemne din cari are să se încălzească și sala de învățământ (40 cor.); 3) Pentru conferință 20 cor.; 4) Pentru scripturistica 10 cor.; 5) Pentru curatorat 20 cor.; 6) Dela înmormântări unde va fi poftit 80 fil.; 7) Cvarțir liber cu alte aparținătoare, precum și grădina de 1 jugh. catastral; 8) 2 jughere pământ arător estravilan, din locul așa numit „Tieleap.”

Doritorii de a ocupa acest post au să producă: a) Estras de botez; b) Testimoniu despre absolvarea preparandiei; c) Testimoniu de cvalificațiune din limba româna și măghiară; d) Atestat despre serviciul neîntrerupt prestat eventual mai nainte ca învățător; e) Declarațiune, că pe baza serviciului prestat în altă comună începând de când își formează pretensiune la cvincvenal?

Alegândul învățător e îndatorat a conduce și ținea și cantoratul în biserică fără alta remunerațiune, precum și a ținea de prelegeri cu adulții. Cei cari posed desteritatea de-a conduce cor vocal, vor fi preferiți, și remunerați,

Recurenții sunt avisați, ca recoursele lor, instruite cu documentele aci mai sus amintite și adreseate comit. parochial în **Ostrov**, să le subștearna până la termenul mai sus arătat P. On. D. protopresb. V. **Hamsea** în **Lipova (B.-Lippa)** precum și a se presenta până la ziua alegerii în vre-o **Dumineca** ori sərbătoare în s-ta bis. din **Ostrov**, pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Ostrov, în **10/23 Iunie 1901**.

Comitetul parochial,

In conțelegere cu mine: **VOICU HAMSEA** m. p. protop.

—□—

În urma decisului comitetului parochial dir **Fadimac**, datul **3/16 Iunie a. c.** se publică de nou concurs pentru stațiunea de învățător cu care sunt încopciate următoarele emolumente: 1) Salarul învățătoresc 600 cor.; 2) Scripturistica 10 cor.; 3) Conferința 20 cor. în care se cuprinde și trăsura; 4) Cortel liber și grădina de legumi $\frac{3}{4}$ de juger; 5) lemne de încălzit pentru învățători și școală 24 meter; 6) la înmormântări unde va fi poftit 40 fil., ear cu liturgie 80 filer.

La postul acesta se iau în socotința numai învățători cvalificați, ear conducători de cor vor fi preferiți.

Recurenții se vor presenta în s. biserica din loc, pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic, pe timpul publicat și pentru a se arăta și poporului.

Recursele se vor subșterne M. On. Domn **Adam Rosa** în **Leucusești**, comitatul Carasin-Severin p. u. **Betlenháza**, până la **29 Iulie (11 August)** în care zi va fi și alegerea.

Leucusești în **19 Iunie (2 Iulie) 1901**.

În conțelegere cu comitetul: **ADAM ROSA**, m. p. insp. școlar.

—□—

Se escrie concurs pentru stațiunea învățătorescă gr.-or. rom. din **Soldobagiu**, protopresbiteratul Orăzii-Mari, cu termen de alegere pe **29 Iulie (11 August) 1901**.

Emolumentele sunt: 1) $\frac{1}{2}$ (jum.) sesiune pământ arător din care $\frac{1}{4}$ e fșnață prețuit în 240 cor.; 2) Dela fiecare număr de casă o vică de grâu à 2 cor. 40 fil. adeca dela 80 numeri 192 cor.; 3) Pentru 55 prunci deobligăți la școală à 2 cor. 110 cor.; 4) 3 orgii de lemne à 10

cor. — 30 cor.; 5) Venitele stolare precum dela mort mare 2 cor., mort mic 1 cor., dela maslu 1 cor., dela feștanie 40 fileri, liturgie privată 40 fil., cari anualmente se urcă la 28 cor.; 6) Paușalul pentru scripturistică 10 cor. Pentru conferințele la cari va participa alesul învățător ca spese de călătorie și întreținere pentru fiecare conferință câte 6 cor.

Pentru emolumentele de sus e îndatorat alesul a presta și serviciul cantoral.

Dela recurenți se recere să adnezeze la recurs următoarele documente: 1) Estrasul de botez; 2) Testimoniu despre absolvarea preparandiei; 3) Testimoniu de calificățiune; 4) Testimoniu de limba maghiară; 5) Atestat despre serviciul neîntrerupt prestat eventual mai înainte ca învățător; 6) Declarațiunea că pe basa serviciului prestat în alta comună începând de când își formează pretențiunea la cvincvenal.

Recurenții sunt avisați recursurile lor instruite cu documentele amintite mai sus, să le aștearnă până în 26 Iulie (8 Aug.) la subsemnatul, precum și a se presenta înainte de alegere în vre-o Duminecă ori sârbătoare în S-ta biserică din Soldobagiu pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parochial.

In conșlegere cu: TOMA PĂCALĂ, m. p. prot. insp. școl.

—□—

Cu termin de 30 de zile dela prima publicare în organul diecesan „Biserica și Școala“ se escrie prin aceasta concurs pentru îndeplinirea definitivă a următoarelor astățiuni învățătoresci din inspectoratul Timișorii:

1) **Bodrogul-vechiu**, cu emolumentele anuale: a) în bani gata 600 coroane; b) cortel grătuit acomodat; c) două grădini pentru legume. Trebuițele școlaei le prevede comitetul parochial. Conducătorii de cor vocal vor aveh preferință.

2) **Fenlac**, cu emolumentele anuale la școala mare (clasele superioare): a) în bani gata 480 cor., pentru conferințe 10 cor., pentru scripturistică 10 cor.; b) 40 chible de grâu; c) cortel grătuit cu două odăi, bucătărie, grajd și grădină de legume de 400 stg. □ — La școala mică (clasele inferioare) cu emolumentele anuale: a) în bani gata 480 cor., pentru conferințe 10 cor., pentru scripturistică 10 cor.; b) 20 chible de grâu; c) cortel grătuit, grădină de legume de 400 stg. □ și un extravilan de 400 stg. □. Cvincvenalul la ambele școale se obligă comuna bisericăscă a-l răspunde ambilor învățători numai după 5 ani de serviciu neîntrerupt, prestat acolo.

Învățătorul dela clasele superioare este obligat, ca să propună elevilor și să și cânte cu ei în sf. biserică irmoasele și pricesnele tuturor sârbătorilor precum și heruvicul, să fie în stare a instrua corul vocal, având să primească pentru instruare să repeșească cântările propuse grătuit în fiecare an.

Sarcinile publice are să le supoarte fiecare învățător de după emolumentele ce beneficiază. Dela înmormântări, unde va fi poftit învățătorul va aveh să capete 2 cor.; dacă mortul va fi dus în biserică, ear' dacă nu, 1 cor. La înmormântări se vor schimba învățătorii cu rindul.

3) **Remetea**, cu emolumentele anuale: a) în bani gata 400 cor.; b) în naturale 30 chible de grâu și 30 chible de cucuruz; c) 16 metri de lemne pentru încălzitul salei de învățământ și ce rămâne cade în folosul învățătorului; d) cortel grătuit cu două chilii și apartinătoarele; e) dela înmormântări unde va fi poftit 1 cor. Sarcinile publice după acest salar are să le supoarte alesul. Cvincvenalul se obligă comuna bisericăscă a-l răspunde numai după 5 ani de serviciu neîntrerupt ce-l va presta alesul acolo.

4) **Șag**, cu emolumentele anuale: a) în bani gata solvinzi în rate trei-lunare 260 cor.; b) în naturale: 20 chible cucuruz și 20 chible grâu; c) 5 $\frac{3}{4}$ jug. de pământ arător pre-

cum și o grădină extravilană de 600 stg. □; d) 16 met. de iemne, calculat metrul cu 6 cor. — 96 cor.; e) pentru conferințe 20 cor., pentru scripturistică 20 cor.; f) dela înmormântări unde va fi poftit, mari 1 cor., mici 60 fil.; g) locuință grătuită cu două chilii, cuină și apartinătoarele și o grădină pentru legume; h) cvincvenalul prescriș prin lege după serviciu neîntrerupt prestat în comuna bisericăscă d'acolo. Conducătorii de cor vor fi preferiți. Sarcinile publice după salarul espus are să le supoarte alesul fără alta remunerațiune. Fără alta remunerațiune alesul este obligat a provede strana a instrua elevii în cântările bisericesti și a ține regulat prelegere cu adulții (școala de repetițiune.)

Recursurile ajustate cu documentele de calificățiune prescriș și cu declarațiunea, că pe basa serviciului prestat până acum de când începând formează pretenșiune la cvincvenal, sunt a se trimite la P. On. oficiu presbiteral în Timișoara (Fabric.) Recurenții au să se presinte, însă nu în ziua alegerii, în S-ta biserică locală, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Comitetele parochiale concernente.

Cu consensul ppresb. Dr. T. PUTICI, m. p. insp. de școale.

—□—

Pentru întregirea definitivă a postului învățătoresc dela școala gr.-or. rom. din comuna **Arăneag** în protopresbiteratul Șiria (Vilăgos) se escrie concurs cu terminul de alegere pe **5/18 August 1901**.

Dotățiunea anuală împreună cu acest post este afară de locuința cu 2 chilii, cuină, cămară, grajd și grădină de 400 \square : 1) În bani 240 cor. 2) $\frac{1}{2}$ sesiune de pământ extravilan cu dreptul de pășune — fără de competița de pădure — prețuit în 280 cor. pentru-care usufructuantul are a solvi și dările; ear' în cas când alesului nu-i va conveni să folosească pământul i-se lasă în voe a primi prețuită de 280 cor. ceea-ce însă trebuie să aducă la cunoștință comitetului parochial cu ocașiunea alegerii; 3) Lemne de foc pentru învățător 32 metri cub. prețuite în 80 cor., fiind lemnele separate de ale învățătorului; 4) Diurne de conferințe 20 cor.; 5) Paușal de scripturistică 10 cor.; 6) Dela înmormântări unde va fi poftit 1 cor., fără liturgie, ear' cu liturgie 2 cor.

Doritorii de-a ocupa acest post au să producă: 1) Extras de botez, adevărind că este Român de relig. gr.-ort.; 2) Testimoniu despre absolvarea preparandiei, 3) Testimoniu de calificățiune învățătorescă; 4) Atestat despre serviciul neîntrerupt prestat ca învățător până acuma, dovedind aci și conduita sa morală; 5) Declarațiune că pe basa serviciului neîntrerupt ca învățător, de când își formează pretenșiunea la cvincvenal?

Alegându-l învățător este obligat a conduce strana și are a instrui și elevii școlari în cântările liturgice bisericesti.

Recurenții sunt poftiți petițiunile astfel instruate și adresate comitetului parochial a le subșterne Prea Onoratului oficiu protopresbiteral în Șiria (Vilăgos) până la 1/14 August 1901; ear' până la ziua alegerii a se presenta în biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Din ședința comitetului par. ținută în 6/19 Maiu 1901.

Comitetul parochial.

In conșlegere cu mine: **GEORGE POPOVICI**, m. p. protopop inspector.

—□—

În temeiu hotărîrii comitetului parochie **Drauț** dela 10/23 Septemvrie 1900, pentru ocuparea postului învățătoresc dela școala a doua nou înființată prin aceasta se escrie concurs cu termin de alegere pe **29 Iulie (11 August) 1901**.

Emolumentele anuale sunt: 1) Bani în numărac 600 cor.; 2) Opt orgii de lemne pentru școală și învățător a 12 cor. 96 cor.; 3) Cuartir corășpunzător și jumătate de

grădină; 4) Spesele de conferințe și paușalul de scripturistica le supoartă comuna bisericească la trebuință. 5) Dela înmormântări, unde va fi poștit, 80 fil. respective 40 cr. Dela competenți se cere: 1) Atestat de botez; 2) Testimoniu de calificare; 3) Atestat de conduită și serviciu prestat de când pretinde cuincuenalul; 5) Alesul e obligat a conduce strana, a instrua pe cei adulți a cânta glasurile, a propune practic pomicultura și vieritul și a se prezenta în sf. biserică din Drauț pentru dovedirea dexterității în cant și tipic.

Petițiunile adresate comitetului parohiei sunt până în 27 Iulie (9 August) 1901 esclusive, a se subșterne subscrisului în Siria (Világos)

Siria, la 18 Iunie (1 Iulie) 1901.

George Popovici,
protopop-inspector.

—□—

Pentru îndeplinirea definitivă a două stațiuni învățătorești din Nădlac, protopresbiteratul Aradului și adevă la școala superioară din centru și la școala inferioară din „Bujac,” prin aceasta se eserie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foia oficială „Biserica și Școala.”

Emolumente: 1) 800 cor. salar fundamental pentru fie-care învățător; 2) câte 20 cor. pentru conferințe; 3) cvartir corespunzător pentru ambii învățători în natura; 4) câte 6 stâng. lemne moi, ori 4 stâng. lemne tari, din care se va încălzi și sala de învățământ; 5) recvisitele pentru scripturistica în natură.

Reflectanții au să-și înainteze recursele lor adresate comitetului parohial și ajustate cu următoarele documente: 1) Estras de botez; 2) Testimoniu despre absolvarea preparandiei noastre confesionale; 3) Testimoniu de calificare și 4) atestat despre serviciul prestat, M. On. Domn Iancu Stefanuț adm. protopresb. și inspector școlar în Arad în termenul îndicent mai sus.

Se obosearvă, că comuna bisericească nu asigură evinevenalul învățătorească decât numai după cinci ani prestați la școalele noastre și totodată își rezervă dreptul ca celor aleși prin comitetul parohial să le designeze școala.

Cei aleși vor fi obligați fără altă renumerare și a provede strana și a instrua elevii în cântările bisericești, ear spețul cel ales la școala superioară a provede regulat învățământul la școala de repetițiune.

Nădlac, din ședința comitetului parohial ținută la 31 Maiu (13 Iunie) 1901.

Nicolae Chicin, m. p.
președinte.

Ioan Căcinca, m. p.
notar.

În conșlegere cu mine: IANCU ȘTEFANUȚ, m. p. adm.
protop. și inșp. școlar.

—□—

Se eserie concurs pentru stațiunea învățătorească gr. or. rom. din Tărian protopresbiteratul Orășii-Mari, cu termen de alegere pe 26 Iuliu (3 Aug.) 1901.

Emolumentele sunt: 1) În bani gata 600 cor.; 2) Pentru fie-care cooferință la care va participa învățătorul ales 3 cor. ca spese de călătorie și întreținere; 3) Stolele usuate și anume: dela mort mare 2 cor., dela mort mic 1 cor., ear în filii pentru participarea la mort mic 1 cor. 50fil.; 4) Locuință cu 2 chilii, cuina, camară, pivniță și alte supraedificate, precum și grădină de 1/4 juger.

Pentru emolumentele de sus e îndatorat alesul a presta și serviciul cantoral.

Dela recurenți se recere să adneceze la recurs următoarele documente: 1) Estras de botez; 2) Testimoniu

despre absolvarea preparandiei; 3) Testimoniu de cvlificațiune; 4) Testimoniu de limba maghiară; 5) Atestat despre serviciul neintrerupt prestat eventual mai înainte, ca învățător; 6) Declarațiune că pe basa serviciului prestat în altă comună începând de când i-și formează pretensiune la cuincuenal.

Recurenții sunt avisați, recursele lor instruite cu documentele amintite mai sus, să-le astearnă până în 23 Iulie (5 August) la subsemnatul — precum și a se prezenta înainte de alegere, în vre-o Duminecă ori sərbătoare în S ta biserică din Tarian, pentru a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conșlegere cu: TOMA PACALA, prot. inspect. școl.

LICITAȚIUNE MINUENDĂ.

Nr. 3184.3485/1901.

Pe basa decisiunii Ven. Consistor diocesan din Arad N-rii 3484.3485/901 prin aceasta se aduce la cunoștință publică exarendarea bunului și a dreptului de vênat aparținător fondului preoțese de pe hotarele St. Mihaiul-rom. și Chișoda și adevă:

I. Parcela Nr. I așa numită „Palco” hotarul St. Mihaiul-rom. în estensiune de 465 jugere 725 stg. □, se esarendează în 3 parcele și adevă:

a) Casa cu estravilanul de 11 jugere, prețul exclamării 446 cor arendă anuală.

b) Parcela triunghiuală între hotarul Utviiului, drumul Parței și pământurile urbariale în estensiune de 56 jugere, cu prețul esclamării 1282 cor 14 bani.

c) Intreg restul, pământul „Palco” mărginit cu drumul Parții, hotarul Utvinului, pământurile Jeszenszky, drumul Uj-Pésului și pământurile urbariale în estensiune de 398 jugere 725 stg. □, prețul esclamării 9122 cor. 16 bani, sau 22 cor. 92 bani la juger arendă anuală.

II. Parcela Nr. III, așa numită „Selișteanța” hotarul St.-Mihaiul-rom. în estensiune de 604 jugere 941 st. □, se esarendează întreagă cu prețul esclamării de 14508 coroane sau 24 cor. la juger arendă anuală.

III. Parcela așa numită „Belerit” hotarul St.-Mihaiului-rom. în estensiune de 491 jugere 608 stg. □, asemenea se esarendează în întregul său, cu prețul exclamării pe 7864 coroane, sau 16 cor. la juger arendă anuală.

IV. Complectul pământului din hotarul comunei Chișoda în estensiune de 435 jugere cat, se esarendează în întregul său pe lângă esclamarea sumei de 10440 coroane sau 24 coroane de juger.

Esarendarea se face pe timp de 6 ani dela 1 Octombrie 1901 până inclusive 1 Octombrie 1907 pe lângă condițiunile speciale, cari sunt espuse și se pot vedea atât la subscrisul în Arad cât și la preotul Nicolae Groza din St.-Mihaiul-rom și la protopopul Dr. Train Puticiu în Timișoara și în fine la Consistorul din Arad.

Esarendarea se face prin licitațiune publică și prin oferte în scris, adresate direct subscrisului până la termenul de 30 Iulie, în care, pe lângă suma ofortului întreg și după juger, ofertul are a declara, că condițiunile speciale de esarendare le cunoaște și primește întreg conținutul lor, având a depune la cassa consistorială 10% a prețului de esclamare ca cautiune; licitațiunea publică pentru pământurile din St.-Mihaiul-rom se va ține în 30 Iulie 1901 st. n. înainte de amezai la 9 ore în cassa comună de acolo ear' pentru esarendarea pământurilor din Chișoda la 31 Iulie 1901 st. n. la 8 ore înainte de amezai în cassa comună de-acolo.

Arad, la 10 Iulie 1901.

Petru Truția,
fisc consist.